

Приложение № 3

Бюджет за 2012 г. в програмен формат на Министерството на образованието, младежта и науката

Приоритетите, към които е насочена политиката в областта на образованието, младежта и науката за периода 2011-2013 г. отразяват специфичните особености и традициите както на българската образователна система, така и на научноизследователска среда. Те са интегрирани в мерките и действията на Програмата на Правителството за европейско развитие на България, като показват пътя за изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации.

Отчитайки максимата, че образованието е инвестиция в развитието на човешкия ресурс и основата, върху която се гради една успешна икономика, Министерството на образованието, младежта и науката е насочило усилията си към провеждане на интегрирана политика, в която водеща роля имат образованието, възпитанието и личностното развитие на децата и младите хора в България, и се ангажира с постигането на планираните резултати при пълна прозрачност и отчетност на управлението, както и с отстояване на националните интереси в политиките на ЕС в областта на образованието, обучението и хармонизиране на българското образование и обучение с политиките и практиките на ЕС

ВИЗИЯ

Да изградим конкурентноспособна европейска образователна и научноизследователска среда в България, която насърчава и подкрепя всяка отделна личност в нейния стремеж към творческо и професионално развитие.

МИСИЯ

Министерството на образованието, младежта и науката, подпомагано от заинтересованите страни, полага усилия и способства за създаването на гаранции за децата и младите хора в съвременното демократично общество да придобият нагласата, знанията и уменията, които са им необходими за да учат цял живот, да се трудят и проявяват високо гражданско съзнание.

Образованието е индивидуално и обществено благо и затова е лична и обществена отговорност. То не е и не трябва да бъде грижа само на държавата, а и на отделния индивид, както и на обществото като цяло, представено от различни негови организации и сдружения. Очакванията на обществото са свързани с изграждането и утвърждаването на система, която да отговаря на разнообразните нужди на гражданите на съвременното демократично общество и да осигурява достъп до оптимални условия за обучение, включващо избор и възможност за успех на всички от детската градина до висшите училища и продължаващото обучение.

Пазарът на труда както в България, така и в Европейския съюз се характеризира с динамика на различните процеси на развитие. Усилията на Министерството на образованието, младежта и науката са насочени към подпомагане постигането на целите на Стратегията на ЕС Европа 2020 г., за икономическото и социалното възстановяване и стабилизирането на пазара на труда чрез осигуряване на качествена работна сила за висока производителност на труда, по-добро съответствие с потребностите на пазара на труда и повишаване на конкурентноспособността на българската икономика.

Друга основна цел е подготовката на българските граждани за учене през целия живот, като се предостави качествено и отговарящо на световните тенденции образование и обучение. Качественото образование от детската градина до 12 клас дава възможност на децата и младите хора да се развиват като отговорни, грижовни и активни членове на обществото. Така се способства запазването и развиването на таланта на всяко дете, за да живее пълноценно, да придобива с радост нови знания и умения и да израства като самостоятелна, мислеща и социално отговорна личност. Висшето образование и ученето през целия живот надграждат училищното образование и правят личността конкурентоспособна на българския и на световния пазар на труда, като създават устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал и за мобилизиране потенциала на младите хора в развитието на България и на Европейския съюз. Науката в България осигурява възможности и ресурси за създаването на конкурентна, динамична и основана на знания и иновации икономика.

Република България като член на ЕС трябва да съдейства за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж като създаде условия и перспективи за постигане на целите на Стратегия: Европа 2020. Националната научна политика трябва да създаде условия и да гарантира превръщането на иновативните идеи в нови продукти и услуги, които създават растеж и работни места. Мерките са насочени към отстраняване на бариерите пред мобилността на изследователите, за да се съхрани научния потенциал на Европа, както и да се положат усилия за привличане на учени от трети страни.

Технологиите играят водеща роля в образованието и науката. Те дават възможност за нови подходи при преподаването и ученето, улесняват обучението и развитието на преподавателите и ефективността на администрацията. Развитието и съчетаването на традиционните добри преподавателски практики с използването на технологии ще подпомогне изграждането на умения, които ще осигурят на младите хора успех в съвременното общество, основано на знанието.

Изграждането на конкурентна европейска образователна и научноизследователска среда в България е насочено чрез насърчаване и подкрепа на всяка отделна личност в нейния стремеж към творческо и професионално развитие.

Подобряването на качеството на живот на младите хора и на условията за успех на всеки млад човек се осъществява чрез изграждане и утвърждаване на устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал и чрез мобилизиране на потенциала на младите хора в развитието на България и Европейския съюз.

Постигането на целите се основава на следните **основни принципи на управление**:

Ориентираност към личността Най-важната задача на системата е успехът на личността.

Равен достъп Всеки гражданин има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му.

Сътрудничество Успешната образователна и научноизследователска политика - като се започне от детската градина и се стигне до висшите училища, продължаващото обучение и научноизследователските институти – се основава на широко участие в цялата верига на политиките – от концепцията до изпълнението. По-широкото участие създава по-голямо доверие в крайния резултат и в институциите, които осъществяват политиките.

Отговорност Всички сектори, ангажирани в образователната и научноизследователската система, носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие.

Гъвкавост Образователната и научноизследователската система е ориентирана към многообразните личностни и обществени потребности и предоставя възможности за свободен избор на обучаваните.

Единство в многообразието Обучението, подготовката и възпитанието на децата и младите хора се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на обща образователна политика и общо културно-езиково пространство.

Новаторство Образователната и научноизследователската система демонстрира воля и възможности за възприемане на нови подходи и философии с цел постигане на по-добри резултати.

Автономност Институциите в системата на образованието и науката се ползват с автономия да провеждат собствени политики.

Отчетност Всички участници в образователната и научноизследователската система отговарят и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност на политиките.

Ефективност Динамично управление и обвързване на ресурсите с конкретни резултати, оценка на миналия опит и бъдещото въздействие.

Законосъобразност Всички цели, приоритети, мерки и конкретни действия съответстват на Конституцията на Република България, на законите и другите нормативни актове.

I. ПОЛИТИКА ЗА ВСЕОБХВАТНО, ДОСТЪПНО И КАЧЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ В УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ВЪЗПИТАНИЕ И ПОДГОТОВКА

Визия за развитието на политиката

Образованието като част от световното познание е индивидуално и обществено благо, но е лична и обществена отговорност, в която вътрешното саморазвитие на системата е първата стъпка към усъвършенстване и качествено предоставяне на образователна услуга, целяща да задоволи постоянно нарастващите обществени потребности от знания, умения и компетентности.

Усилията на Министерството на образованието, младежта и науката са насочени към провеждане на интегрирана политика за повишаване на качеството и ефективността на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка, в която водеща роля имат образованието, възпитанието и личностното развитие на децата и младите хора в България, в съответствие с националните и европейски политики за: осигуряване на равен достъп до качествено образование; подобряване сигурността на училищната среда и отваряне на образователната система; развитие на достъпна и гъвкава система на професионалното образование и обучение, насочена към изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации.

В изпълнение на основните стратегически цели на стратегията Европа 2020, в съответствие с Националната програма за реформи на Република България (2011-2015 г.) и с новия инструмент за по-добра координация на икономическите политики в рамките на Европейския съюз, т. нар. „Европейски семестър”, приоритетите в сферата на образованието са насочени към:

- Повишаване на качеството на образованието;
- Обвързаност на образователните програми с реалните нужди на икономиката;

- Осигуряване на равен достъп до образование и отваряне на образователната система;
- Създаване на условия и среда за реализиране на практика на образователната концепция за „Учене през целия живот“;
- Превръщане на България в страна на знанието и иновациите

За ефективно постигане на целите за равен достъп до качествено образование следва да се разработват и прилагат цялостни и системни политики, обезпечени с необходимите човешки, финансови и материални ресурси и ползващи се с широко обществено доверие и подкрепа. С цел подобряването на образователните постижения дейностите са насочени към изпълняване на мерки за повишаване качеството и ефективността на общото и професионалното образование, които ще се осъществят чрез: анализ и оценка на системата за осигуряване на качеството, разработване на система от индикатори за качество и ефективност, създаване на интегрирано учебно съдържание, осигуряване на по-голяма практическа приложимост на обучението и ориентирането му към конкретни резултати, доразвиване и усъвършенстване на системата за външно и вътрешно оценяване, засилване на възпитателната работа с децата и учениците с оглед пълноценно личностно развитие, изграждане на ефективна система за квалификация и кариерно развитие на педагогическите кадри, подобряване качеството на професионалното образование и осигуряване на условия за по-ефективни връзки с бизнеса.

Приоритет е и провеждането на ефективна образователна политика сред българските общности в чужбина и съхраняване и разширяване на българското етнокултурно пространство, както и популяризирането на българското културно-езиково присъствие както в ЕС, така и в други страни.

Стратегическа и оперативни цели

Всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка

- Повишаване на качеството и ефективността на образованието
- Осигуряване на равен достъп до качествено образование

Приоритетите за реализиране на поставените цели са:

- Усъвършенстване на нормативната база;
- Осигуряване на качествено образование, ориентирано към съвременните потребности на обществото;
- Развитие на система за кариерно ориентиране на учениците и осигуряване на качество на професионалното образование и обучение, базирано на Европейската референтна рамка.
- Осигуряване на равен достъп до образование, превенция на отпадащи от училище деца и мерки срещу неграмотността;
- Подкрепа на надарени деца;
- Изграждане на достъпна и гъвкава система за професионално образование и обучение, отворена към развитието на икономиката и пазара на труда, с нарастващо участие на гражданите на Р България в процеса на учене през целия живот;
- Постигане на ефективно сътрудничество между професионалното образование и бизнеса;
- Повишаване на атрактивността и привлекателността на професионалното образование и обучение;

- Модернизация на образователната система - развитието на технологиите в световен мащаб и появата на мултимедийни уроци и онлайн помагала засилват необходимостта от осигуряване на гарантирана интернет свързаност на училищата.

Очакваните резултати са в пряка връзка с промените в нормативната уредба, свързани с:

- Разработен и приет нов закон за училищното, предучилищното и извънучилищното образование и съпътстващите го подзаконови нормативни актове.
- Разработен и приет Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение.
- Въведена нова образователна структура, съответстваща на конституционното изискване за задържане на учениците в училище до 16-годишна възраст.
- Разработени държавни образователни стандарти (ДОС).
- Диагностика на училищна готовност и разширяване на обхвата на предучилищната подготовка;
- Въвеждане на иновативни методи в обучението за овладяване на ключовите компетентности;
- Осигуряване на квалификация на учителите за включване на обучение по нови учебни програми и методики на преподаване;
- Осигуряване на допълнително обучение на децата с изяви способности и на децата с проблеми в усвояването на учебния материал;
- Осигуряване на ресурсно подпомагане на децата и учениците със специални образователни потребности (с допълнителна подкрепа в обучението);
- Оценяване и валидиране на ученето през целия живот
- Ефективна система за оценка на качеството на образователния процес;
- Разработена системата за управление на качеството на училищното образование.

Полза/ефект за обществото

- Повишено качество на образованието;
- Свеждане на неграмотността до минимум;
- Придобиване на професионални квалификации в съответствие с изискванията на пазара на труда;
- Професионална реализация на пазара на труда по придобита квалификация;
- Максимален обхват в училище на подлежащите на задължително образование до 16 годишна възраст;
- Намаляване броя на преждевременно напусналите образователната система;
- Общодостъпно образование и обучение;
- Постигане на промяна в нагласите на обществото в подкрепа на включващото/приобщаващото образование на децата и учениците със специални образователни потребности/с допълнителна подкрепа в обучението;
- Постигане на реинтеграция и ресоциализация на ученици с девиантно поведение;
- Реинтегриране на отпадналите ученици за придобиване на професионална квалификация;
- Гарантиране правото на равен достъп до качествено образование на децата и учениците от етническите малцинства и на децата от семействата на мигранти и на бежанци;
- Съхраняване и развитие на културната идентичност на децата и учениците;
- Създаване на предпоставки за успешна социализация и успешно усвояване на българския език;

- Осигуряване на възможности за обучение извън задължителното учебно време, съобразно интересите и желанията на учениците;
- Създаване на условия за откриване, стимулиране и развитие на способностите на деца с изяви дарби в областта на науката, изкуствата и спорта, както и подпомагане на физическото, социалното и личностното развитие на децата и учениците;
- Повишаване на социалните умения на учениците.

За постигане на целите на политиката ще допринасят следните проекти по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, чиято реализация е през 2012 г.:

➤ **„Подобряване на качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния ден“** - цели подпомагане процеса на поетапно въвеждане на целодневна организация на учебния ден за ученици от I до VIII клас от средишните училища. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2014 г.

➤ **„Ученически и студентски практики“** - цели предоставяне на качествена професионална подготовка в реални работни условия за ученици. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2013 г. Основната дейност е свързана с организация на ученически практики.

➤ **„Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства“** - цели подпомогне по-успешната социална и трудова реализация на децата и учениците от етническите малцинства чрез: подобряване на условията за равен достъп до образование и обучение; засилване на мотивацията за участие в образователния процес; допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2013 г.

➤ **„Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система“** - цели реинтеграция на вече отпаднали ученици от образователната система и превенция на повторното им отпадане. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2013 г.

➤ **„Включващо обучение“** - цели осигуряване на подкрепяща среда за равен достъп до образование и за отваряне на образователната система с оглед осъществяването на включващо обучение. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2014 г.

➤ **„Да направим училището привлекателно за младите хора“** - цели създаване на условия за развитие на потенциала на личността на учениците с оглед бъдеща социална и професионална реализация. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2014 г.

➤ **„Подобряване на качеството на общото образование“** - цели подобряване на качеството на образователните услуги чрез:осъвременяване на държавните образователни изисквания за учебно съдържание, на учебните планове и на учебните програми в общото образование за всички образователни етапи и степени; внедряване в практиката на осъвременения образователен пакет; разработване и апробиране на процедура за оценяване на учебници и учебни помагала; обучение на учителите за прилагане на осъвременения образователен пакет. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2013 г.

➤ **„Подобряване на качеството и внедряване на европейски инструменти и практики в системата на професионалното образование и обучение“** - цели подобряване на качеството в професионалното образование и обучение (ПОО) чрез разработване и внедряване на методологическите и методически предпоставки за въвеждане на ефективни европейски инструменти, базирани на резултатите от ученето през целия живот. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2013 г. Основните дейности

са свързани с подготовка, разработване и актуализиране на ДООИ, основани на подхода за „единици резултати“ от учене.

➤ **„Разработване и въвеждане на система за управление на професионалното образование в професионалното образование в професионалните училища“** - цели въвеждане на система за анализ и мониторинг, която е от изключителна важност за обективното оценяване на качеството на българското професионално образование, както и за превръщането му в ефективен инструмент за реализирането на стратегиите за икономическо развитие на отделните области и общини. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2014 г.

➤ **„Система за кариерно ориентиране в училищното образование“** - цели продължаване на реформата в професионалното образование и обучение за усъвършенстване на професионалните умения и усвояване на нови знания от ученици чрез разработване на система за кариерно ориентиране в системата на училищното образование и развитие на учене през целия живот. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2013 г.

➤ **„Усъвършенстване на системата за инспектиране на образованието“** - цели постигане на по-висока ефективност на образователните услуги чрез въвеждане на усъвършенстван модел за инспектиране на образованието. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2013 г. Основните дейности са свързани с разработване на документи за оценка за постиженията и допуснати слабости, които следва да се коригират, за да се развива положително училището.

➤ **„Квалификация на педагогическите специалисти“** - цели повишаване равнището на професионална компетентност на педагогическите специалисти по отношение на научната, педагогическата, методическа и управленската подготовка и създаване на мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2014 г. Основните дейности са свързани с повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти в системата на народната просвета чрез специализирани квалификационни курсове, съобразно идентифицирани потребности.

За поситане на целите на политиката за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка за 2012 г. се изпълняват следните програми:

Програма “Осигуряване на качеството в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка”

Програма “Улесняване на достъпа до образование. Включващо/приобщаващо образование”

Програма “Осигуряване на образователния процес”

Програма “Развитие на способностите на децата и учениците”

Програма “Образование на българите в чужбина”

II. ПОЛИТИКА ЗА РАВЕН ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Визия за развитието на политиката

Програмата цели насърчаване на усилията на автономните висши училища за непрекъснато развитие на качеството на предлаганото висше образование, подпомагането им при въвеждането на вътрешни системи за оценяване и поддържане на

качеството на обучение и на академичния състав, създаване на условия за усвояване на добрите практики на висшите училища от държавите-членки на ЕС.

За повишаването на качеството съществено влияние оказва утвърждаването на гъвкавостта като основен организиращ принцип на висшето образование, а именно значително увеличаване на възможностите за избор пред студентите във всички сфери на университетското обучение – достъп, методи, организация, подкрепа, завършване – съпътствано от прилагане на механизми за подобряване на неговото качество.

Подобряване на условията за достъп до висше образование чрез прилагане на финансови мерки за подпомагане на студенти, докторанти и специализанти, като: предоставяне на стипендии; субсидирано ползване на студентски столове и общежития; предоставяне на парични помощи за свободно наета квартира; подпомагане на физическото възпитание и спорта на студентите. „Отварянето” на висшето образование към социално слаби групи се реализира на практика чрез ефективното стартиране на системата за студентско кредитиране.

Постигането на целите ще бъде подпомогнато от система за рейтинг на висшите училища, която ще предостави обективна база за сравнимост между тях и ще се основава на индикатори за оценка на реалното състояние на качеството в мрежата от висши училища. Тези мерки ще допринесат за повишаване конкурентоспособността на студентите на националния и европейския трудови пазари и ще осигурят прозрачност на постиженията и качеството на висшето образование. Осигуряването на възможности за провеждане на студентски практики в реална работна среда ще допринесе и за повишаване на качеството на висшето образование и за подобряване на връзката му с бизнеса. Създаването на система за повишаване мотивацията за постигане на по-добри резултати в обучението, посредством осигуряването на допълнителни студентски стипендии и награди, ще допринесе за осигуряването на равен достъп до образование, което води до по-висока мотивация и заинтересованост на студентите от образователния процес. Други мерки за подобряване качеството на висшето образование и обучение в съответствие с потребностите на пазара на труда за изграждане на икономика, основана на знанието са: прилагане на система от критерии за качество с академична и пазарна ориентираност, усъвършенстване на системата за акредитация, утвърждаване на гъвкавостта като основен организиращ принцип на университетското образование, подобряване управлението на университетите, подкрепа за развитието на млади учени и специализанти - докторанти, постдокторанти, разработване на научноизследователски програми в хоризонтални научни организации и висши училища, провеждане на специална политика за разширяване на висшето образование.

От друга страна се създават предпоставки за успешна социализация и успешно усвояване на българския език, в т.ч и на българските общности в чужбина, насърчава се академичния обмен в рамките на международни договорености, подпомага се изучаването на български език и култура в университетите на други държави. Прилагане на Препоръката на Европейския парламент и на Съвета за Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот.

Стратегическа и оперативни цели

Изпълнението на стратегическата цел за осигуряване на равен достъп до качествено висше образование, министерството ще постигне чрез следните оперативни цели:

- поддържане на равен достъп до качествено висше образование на българските граждани чрез регулиране на държавния прием по професионални направления;

- висше образование, развиващо активни умения и способности на студентите;
- повишаване мобилността с цел обучение, научни изследвания и упражняване на професия;
- подобряване на условията за равния достъп чрез финансово подпомагане на студенти, докторанти и специализанти.

Полза/ефект за обществото

- подготовка на висококвалифицирани специалисти над средно образование;
- повишаване броя на заетите лица с висше образование;
- трайно обединение на икономическите, социалните и екологическите интереси на обществото чрез сближаване на достиженията в образованието с тези в науката;
- изграждане на стабилно партньорство между работодателите и висшите училища;
- поддържане, усъвършенстване и разширяване на управленската информационна система за висшето образование, актуализиране на данните в нея, изготвяне на справки и анализи за управленски решения.

За постигане на целите на политиката ще допринасят следните проекти по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, чиято реализация е през 2012 г.:

➤ „Ученически и студентски практики“ - цели предоставяне на качествена професионална подготовка в реални работни условия за студенти. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2013 г.

➤ „Развитие на рейтингова система на висшите училища“ - цели въвеждане на система за мониторинг и оценка на качеството на българското висше образование. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2014 г.

➤ „Студентски стипендии и награди“ - цели съществуващата система за предоставяне на студентски стипендии да бъде допълнена с използването на финансиране от Европейския социален фонд. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2014 г.

За поситане на целите на политиката за равен достъп до качествено висше образование през 2012 г. се изпълняват следните програми:

Програма „Управление на качеството във висшето образование”

Програма „Международен образователен обмен”

Програма „Осигуряване на обучението в ДВУ”

Програма „Студентско подпомагане”

III. ПОЛИТИКА ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

Визия за развитието на политиката

Политиката е насочена към подобряване на възможностите за участие в учене, за повишаване на квалификацията, за признаване на резултатите от ученето и за прилагане на практика на всички професионални, лични и социални умения и компетентности. Засилване участието на гражданите в Република България в процеса на учене през целия живот, осигуряване на свободен достъп и условия за обучение, което да благоприятства осъзнаването от страна на гражданите на отговорността им към себе си и към обществото, използвайки възможностите на съвременното знание.

Динамиката на съвременната икономика налага постоянно повишаване квалификацията на хората, усвояване на нови знания и умения с цел по-голяма приспособимост към нуждите на трудовия пазар. Ученето през целия живот не само спомага за поддържане на висока конкурентоспособност и на потенциални възможности за осигуряване на заетост, но то е и най- добрият начин за борба със социалното отхвърляне. Заетостта е ключов резултат от успешното образование. За излизане извън рамките на консервативната образователна система и включване на неформално обучение следва да окажат съдействие училищата, институциите за висшето образование и неправителствените организации. От съществено значение за нашата страна е установяването на нов подход към образованието и обучението, като отговор на всички възникнали предизвикателства по отношение на социалното включване и икономическия растеж, представен като учене през целия живот (УЦЖ).

Процесът на ученето през целия живот се основава на следните принципи:

Сътрудничество: разбиране на потребността от създаване на култура за УЦЖ в обществото и сред всички заинтересовани институции, включително и социалните партньори и създаване на условия за взаимодействие, консултации, открит диалог и споделяне на отговорността между тях.

Прозрачност: изграждане на системи за валидиране и сертифициране на резултатите от ученето.

Гъвкавост: ориентиране на реформите в политиката по отношение на образованието и обучението към потребностите на учещите чрез използване на разнообразни форми за УЦЖ.

Отвореност и доброволност: създаване на възможности за достъп и включване в системата на всички, които имат потребност и желание да участват в УЦЖ.

Стратегическа и оперативни цели

Създаване на условия всеки гражданин в Р България да развива личностните си и професионалните си знания, умения и способности за подобряване на собственото си благосъстояние и на конкурентоспособността на националната икономика чрез повишаване на адаптивността на всеки човек към икономическите и социалните промени и чрез насърчаване на участието във всички форми на УЦЖ за професионално и личностно развитие.

- Създаване на условия и среда за реализиране на практика на образователната концепция „Учене през целия живот“;
- Усъвършенстване на обучителния метод за възрастни и включване на интерактивни форми на обучение;
- Обвързване на ученето през целия живот с кариерното развитие;
- Повишаване на адаптивността на хората към икономическите и социалните промени, насърчаване на равенството и участието във всички форми за професионално и личностно развитие.

Отстояването на националните интерес в политиките на ЕС в областта на образованието, обучението и хармонизирането на българското образование и обучение с политиките и практиките на ЕС е разработването на Национална квалификационна рамка, съотнесима с ЕКР за учене през целия живот.

Мерките, които са предприети, за да допринесат за развитие на ученето през целия живот са:

- Насърчаване и развиване на неформалното, самостоятелното и формалното учене през целия живот.

- Осигуряване и поддържане на качество на формалното и неформалното учене през целия живот.
- Повишаване качеството на обучение на възрастни.
- Въвеждане на система за управление и мониторинг на качеството на обучението.

Новите мерки са насочени към:

- Утвърждаване и прилагане на Национална квалификационна рамка.
- Нормативно осигуряване на условия за валидиране на знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение и самостоятелно учене;
- Нормативно осигуряване на условия за прилагане на система за кредити в професионалното образование и обучение.

Полза/ефект за обществото

- Формиране на нагласи за учене през целия живот;
- Намаляване на броя на гражданите, останали с начално и основно образование.
- Увеличаване на относителния дял на лицата на 22 г. със завършено средно образование.
- Увеличаване на относителния дял на населението на възраст 25-64 г. в дейности за учене през целия живот
- Повишаване участието на гражданите в Република България в процеса на учене през целия живот, подобряване на конкурентоспособността на работната сила в страната и съответно конкурентоспособността на националната икономика.

За постигане на целите на политиката ще допринесе проект **„Развитие на електронни форми за дистанционно обучение в системата на висшето образование“** по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Същият цели електронните форми за дистанционно обучение да осигуряват възможности за самостоятелно планиране и разработване на гъвкави учебни пътеки, които да бъдат съобразени с образователните потребности на обучавания и могат да се използват за квалификация, допълнителна квалификация и преквалификация на специалисти във важни за българската икономика отрасли, където има недостиг на специалисти; за обучение на хора в неравностойно положение; за преквалификация на безработни, специалисти с висше образование и др. Периодът на реализация е от 2011 г. до 2014 г.

За поситане на целите на политиката за учене през целия живот през 2012 г. се изпълняват следните програми:

Програма „Продължаващо обучение“

Програма „Европейска образователна програма Учение през целия живот“

IV. ПОЛИТИКА ЗА РАЗВИТИЕ НА НАУЧНИЯ ПОТЕНЦИАЛ – БАЗА ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Визия за развитието на политиката

Науката в България осигурява възможности и ресурси за създаването на конкурентна, динамична и основана на знания и иновации икономика. Научните изследвания са национален приоритет и имат стратегическо значение за развитието на страната. Основна политика на Министерството на образованието, младежта и науката е в синхрон с Програмата на правителството за европейско развитие на България и допринася за активно развитие на българската наука и научните изследвания чрез изграждане на конкурентоспособна национална научна инфраструктура като елемент от

европейската изследователска област, чрез засилване на интеграцията между научните институти и звена на БАН, Селскостопанската академия (ССА) и университетите в страната и връзката им с бизнеса и с приоритетите на обществото и чрез подобряването на обслужването и контрола на научната инфраструктура в България. Предвидените мерки за постигане на целите са:

- Интегриране на България в Европейското изследователско пространство и участие в инициативите за ефективното му управление.
- Развитие на икономика, базирана на знанието и иновационни дейности.
- Развитие на национална научна база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания.
- Изпълнение на национална пътна карта, релевантна на целите на европейската пътна карта за развитие на научната инфраструктура.
- Координация на европейските и международните научни програми.
- Осигуряване и достъп до съвременни информационни масиви, бази данни и комуникационна инфраструктура.
- Достъп до международни бази данни за реферирани издания и публикации. Изграждане на общ регистър на научната дейност на базата на съществуващия Регистър по Закона за насърчаване на научните изследвания и обвързването му с европейския регистър – Eurocris, включително регистър на учените и научните организации.
- Анализи и статистика на научноизследователската дейност.

Министерството на образованието, младежта и науката съдейства за насърчаване на фундаментални и приложни изследвания, както и за разпространението на научните резултати, свързани с: решаване на важни проблеми на страната в областта на икономиката, обществените процеси и на човешките ресурси; развитие на националната идентичност, българската история и култура; развитие на инженерните науки и на иновациите; създаване на нови научни знания и др.

Развитието на науката в България е свързано с Европейския съюз и с неговите основни политики и тенденции. Тези политики са определени от Лисабонската стратегия и приетата нова стратегия „Европа 2020” и са свързани освен с действията, насочени към интензивно финансиране за изследователски дейности и изграждане на нови научноизследователски инфраструктури, но и към създаване на мрежи от национални и съвместни изследователски програми. Те са насочени и към засилване на сътрудничество на Европа с трети страни, включването им в общи изследователски проекти и мрежи, участие при изграждането на регионално значими научни инфраструктури и поощряване на трансфера на знания и опит.

Визията за развитието на политиката се свързва с повишаването на качеството и международната разпознаваемост на научно изследователската и иновационна дейност; концентрацията на ресурси в приоритетни области на научните изследвания и ефективното използване на националните и европейски фондове, както и подобряване съотношението между институционално и програмно финансиране. Свързва се също така и с комплексна подкрепа в съответствие с европейските изисквания разработването на значими за страната научноизследователски и приложни значими проекти и осъществяването на дейности за насърчаване на научните изследвания в научни звена,

висши училища, фирмени структури и др, както и на научния потенциал, включително и на млади учени, въз основа на принципите на етичност, прозрачност, публичност, достъпност и приложимост.

Поставени са редица амбициозни задачи, свързани с развитие на съвременни центрове за провеждане на конкурентоспособни научни изследвания, създаване на ново поколение учени, подкрепа за утвърдените учени и възвръщане на престижа на професията „учен”. Вниманието се обръща и на повишаване участието на индустриални партньори в процеса на иновациите и подобряване на трансфера на знания и иновациите към икономиката и обществото.

Акценти се поставят и върху въвеждането на ефективна система за оценка на научноизследователската дейност, която да дава възможност да се анализира доколко ефективна е научната политика и да се набелязват мерки за нейното усъвършенстване на основата на съпоставимост и съизмерване на качеството на научноизследователската дейност със световните и европейските стандарти.

Усилията са насочени към изграждане на ефективна организация за финансово стимулиране на научни изследвания, създаване на условия за използване на научния потенциал и неговото развитие в съответствие с приоритетните насоки за развитие на страната, създаване на условия за защита и за реализация на научни продукти и подпомагане на разпространението им във всички области на обществения живот.

Усъвършенства се организацията за финансиране на научните изследвания от държавата с цел постигане на: нови научни постижения и използването им за повишаване качеството на живот в страната; нови възможности за научното развитие като източник за повишаване ефективността на икономиката; повишаване обществената значимост на научните изследвания; експертно независимо оценяване и наблюдение на научните изследвания; развитие на човешките ресурси чрез повишаване ролята на научните изследвания при обучението във висшите училища; увеличаване общия обем на средствата и инвестициите в областта на научните изследвания; насочване на обществените средства към стратегически важни научни области, определени от Националната стратегия за научни изследвания; ускоряване на международното и интердисциплинарното сътрудничество.

В рамките на заложените цели в изпълнение на политиката ще бъдат реализирани следните ключови действия:

- Координация на регионалните, европейските и транс европейските научни и иновативни програми;
- Развитие на научната инфраструктура, обвързана и с приоритетите на научната стратегия;
- Разширяване на достъпа до електронните бази данни;
- Осъвременяване на регистъра на научната дейност и обвързването му с Еврокрис (мрежа на европейските регистри),
- Оценка и анализ на научноизследователската дейност.

Определените приоритети в областта на науката за периода 2012-2014 г. отчитат специфичните особености и традиции на българската научноизследователска среда и са основен елемент от програмата на Правителството за европейско развитие на България, за изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации:

- Увеличаване на дела на програмното финансиране на системата и утвърждаване на проектния принцип при финансиране на научните изследвания;

- Засилено финансиране на приоритетни научни направления;
- Създаване на обективни и прозрачни процедури за оценка на проектите, включително с участие на международни експерти;
- Изграждане на система от стимули за млади изследователи;
- Стимулиране на научното сътрудничество.
- Стимулиране интереса на младите учени и преподаватели към научните изследвания, както и интегрирането им в европейското образователно и изследователско пространство;

Една от основните политики на МОМН е свързана с развитието на научния потенциал като база за устойчиво развитие. Тя цели създаване на благоприятна среда за развитие на научната дейност, подпомагаща реализацията на целите на обновената Лисабонска стратегия, Люблянския процес и Визия 2020 за изграждане на устойчиво Европейско изследователско пространство. Модернизиране на материалната база и качеството на образованието, научните изследвания и иновациите за постигане триъгълника на знанието: образование-наука-бизнес.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическата цел за създаване на благоприятна среда за развитие на научния потенциал, на икономиката и на обществото ще бъде постигната чрез: създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация и специализация на учените; повишаване интереса на ученици и студенти в ниските курсове към научноизследователската дейност; създаване на благоприятни условия за участие на младите и талантливите хора в науката, усвояване на съвременни знания и подготовка на нова генерация учени, в т.ч. и с активната роля на бизнеса, което да способства за създаване на нов пазарен профил и на условия за привличането на повече инвестиции.

Стратегическата цел ще бъде постигната чрез следните оперативни цели:

- изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието; изграждане на ефективни партньорства между научните организации и бизнеса, което да обогати всички участници в процеса с нови знания и умения и създаде висока добавена стойност за икономиката; постигане на балансирано участие на различните партньори, както и активната роля на бизнеса в научния процес, което да доведе до създаването на иновативни продукти и до реновирането на състоянието на икономиката;
- изграждане на интегрирано европейско изследователско пространство чрез развитие на съвременни центрове за провеждане на конкурентоспособни научни изследвания и решаване на значими научни задачи, в които да бъдат концентрирани - научен състав, финансови ресурси, съвременна научна апаратура и оборудване. Това ще даде възможност за разширяване участието на страната ни в международни мрежи и в приоритетни за нея области.
- засилване ролята на научната и иновационна дейност за укрепване на националната икономика, кохезията на обществото и преодоляване на кризисния период;
- подобряване на приложната насоченост на изследванията и укрепване на обвързаността им с потребностите на бизнеса и държавното управление;
- модернизация на съществуващата научна инфраструктура;
- подобряване статута на учените и тяхното място в обществото.

За постигане на целите на политиката през 2012 г. ще допринат следните проекти по по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“:

➤ **„Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени“** - цели стимулиране интереса на младите хора към реализация в сферата на образованието и науката и повишаване качеството на научните разработки, като се подобрят условията за работа на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени.

➤ **„Наука и бизнес“** - цели да се подроби диалога между научните среди и бизнеса, укрепване на връзките между тях, стимулира се развитието на млади високо квалифицирани млади учени и се осигурява достъп до високо технологични комплекси.

За поситане на целите на политиката за развитие на научния потенциал – база за устойчиво развитие през 2012 г. се изпълняват следните програми:

Програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“

Програма “Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране”

Програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”

V. ПОЛИТИКА ЗА МЛАДИТЕ ХОРА

Визия за развитието на политиката

Подобряването на качеството на живот на младите хора и на условията за успех на всеки млад човек чрез създаване на устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал и за мобилизиране потенциала на младите хора в развитието на България и Европейския съюз.

Реализирането на основните цели в областта на политиката за младите хора е свързано с изпълнението на **следните ангажменти** :

- Разработване и приемане на План за действие за 2012 г. за изпълнение на Националната стратегия за младежта (2010 – 2020);
- Изпълнение на Национална програма за младежта (2011-2015);
- Поддържане и разширяване на Национална информационна система за младежта;
- Изготвяне на необходимите механизми, процедури и документи за изпълнение на Закона за младежта.

Стратегическа и оперативни цели

Целите в областта на политиката за младите хора в страната са свързани със създаване на благоприятни условия за неформално учене, за професионално, социално и личностно реализиране на младите хора за участие в обществения и икономическия живот, за приобщаване в управлението на местно, областно и национално ниво, за връщане в България на обучаващите се в чужбина, за подобряване на демографската ситуация в страната чрез:

- Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им;
- Развитие на доброволчеството сред младите хора като движеща сила за личностно развитие, мобилност, учене, конкурентноспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание;
- Осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот и за приобщаването им към основните демократични ценности и стандарти.

Полза/ефект за обществото

Повишена роля и гражданска активност на младите хора, осигурени възможности за по-добра личностна и професионална реализация на българската младеж.

Постигането на целите на политиката за младите хора през 2012 г. ще се изпълни чрез програма „Младите в действие”.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиките на Министерството на образованието, младежта и науката

- Министерство на труда и социалната политика;
- Министерство на здравеопазването;
- Министерство на земеделието и храните;
- Министерство на културата;
- Министерство на финансите;
- Министерство на физическото възпитание и спорта;
- Министерство на външните работи;
- Министерство на икономиката, енергетиката и туризма;
- Министерството на околната среда и водите
- Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
- Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
- Министерство на вътрешните работи;
- Министерство на отбраната;
- Министерство на правосъдието;
- Администрация на министъра по управление на средствата от Европейския съюз
- Държавна агенция за закрила на детето;
- Агенция по заетостта - МТСП;
- Агенция за българите в чужбина
- Национален статистически институт;
- Общински и областни администрации;

- Работодателски, съсловни и синдикални организации.
- Висши училища и научни организации;
- Съвет на ректорите и др. неправителствени организации
- Българска академия на науките (БАН)
- Селскостопанска академия
- Европейска комисия;
- Европейския парламент;
- Съвет на Европейския съюз;
- Съвет на Европа.

VI. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПРОЕКТА НА БЮДЖЕТ ЗА 2012 Г.

Описание на приходите

(в лева)			
№	Наименование на прихода	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
	<i>Неданъчни приходи</i>	21 800 000	12 260 000
	Приходи и доходи от собственост	21 309 717	11 254 217
	Глоби, санкции и наказателни лихви	5 783	5 783
	Други неданъчни приходи	484 500	1 000 000
	<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>	8 200 000	17 000 000
	ОБЩО:	30 000 000	29 260 000

Описание на източниците на финансиране

Източници на финансиране на консолидираните разходи	ЗДБРБ 2011 г	ЗДБРБ 2012 г.
	(в лева)	(в лева)
Общо разходи:	422 322 640	460 062 200
Общо финансиране:	422 322 640	460 062 200
Собствени приходи	30 000 000	29 260 000
Субсидия от републиканския бюджет	392 322 640	430 802 200
Целеви средства от ЦБ		
Други		

Описание на разходите

Програма №	Наименования на политиките и програмите	ЗДБРБ 2011 г. (в лева)	ЗДБРБ 2012 г. (в лева)
	Политика за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка	324 591 401	344 924 222
Програма 1	„Осигуряване на качеството в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка”	27 926 118	26 778 058
Програма 2	„Улесняване на достъпа до образование. Включващо образование”	54 401 258	77 499 215
Програма 3	„Осигуряване на образователния процес”	234 456 179	232 397 578
Програма 4	„Развитие на способностите на децата и учениците”	5 105 425	5 661 765
Програма 5	„Образование на българите в чужбина”	2 702 421	2 587 606
	Политика за равен достъп до качествено висше образование	13 620 835	29 892 567
Програма 6	„Управление на качеството във висшето образование”	8 315 714	16 969 820
Програма 7	„Международен образователен обмен”	2 759 401	2 744 896
Програма 8	„Осигуряване на обучението в ДВУ”	956 251	1 145 166
Програма 9	„Студентско подпомагане”	1 589 469	9 032 685
	Политика за учене през целия живот	13 036 723	14 804 926
Програма 10	„Продължаващо обучение”	1 067 057	1 138 414
Програма 11	„Европейска образователна програма Учене през целия живот”	10 917 417	13 666 512
Програма 12	„Професионална квалификация на заетите в администрацията”	1 052 249	0
	Политика за развитие на научния потенциал - база за устойчиво развитие	59 687 171	59 200 014
Програма 13	„Оценка, развитие и съхранение на националния научен потенциал”	860 506	560 159
Програма 14	„Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране”	36 470 910	36 386 311
Програма 15	„Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	22 068 751	22 253 544
Програма 16	„Повишаване индексът на качество на административните услуги на ресурсните центрове и създаване на подходяща информационна среда”	287 004	0
	Политика за младите хора	5 935 899	5 941 661
Програма 17	„Младите в действие”	564 148	5 941 661
Програма 18	„Младежки програми и инициативи”	5 371 751	0
Програма	Администрация	5 450 611	5 298 810
	Общо:	422 322 640	460 062 200

В резултат на изпълнение на мерките по Административната реформа, преминаването на Института по публична администрация към Министерския съвет, преминаването на института „Национална банка за промишлени микроорганизми и клетъчни култури“ в структурата на Химикотехнологичния и металургичен университет - София и реструктуриране на програмите в политиката за младите хора, броят на програмите в

Проект на бюджет в програмен формат на Министерството на образованието, младежта и науката за 2012 г. е намален от 19 на 16.

Описание на разходите за 2012 година

(в лева)

Програма №	Наименования на политиките и програмите	ЗДБРБ 2012 г.		
		Общо	Ведомствени	Административни
	Политика за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка	344 924 222	256 350 102	88 574 120
Програма 1	„Осигуряване на качеството в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка”	26 778 058	11 925 558	14 852 500
Програма 2	„Улесняване на достъпа до образование. Включващо образование”	77 499 215	23 777 595	53 721 620
Програма 3	„Осигуряване на образователния процес”	232 397 578	212 397 578	20 000 000
Програма 4	„Развитие на способностите на децата и учениците”	5 661 765	5 661 765	0
Програма 5	„Образование на българите в чужбина”	2 587 606	2 587 606	0
	Политика за равен достъп до качествено висше образование	29 892 567	5 406 010	24 486 557
Програма 6	„Управление на качеството във висшето образование”	16 969 820	1 969 820	15 000 000
Програма 7	„Международен образователен обмен”	2 744 896	1 860 193	884 703
Програма 8	„Осигуряване на обучението в ДВУ”	1 145 166	1 145 166	0
Програма 9	„Студентско подпомагане”	9 032 685	430 831	8 601 854
	Политика за учене през целия живот	14 804 926	3 113 926	11 691 000
Програма 10	Програма „Продължаващо обучение”	1 138 414	1 138 414	0
Програма 11	Програма "Европейска образователна програма Учене през целия живот"	13 666 512	1 975 512	11 691 000
	Програма „Професионална квалификация на заетите в администрацията”	0	0	0
	Политика за развитие на научния потенциал - база за устойчиво развитие	59 200 014	44 826 364	14 373 650
Програма 12	Програма „Оценка, развитие и съхранение на националния научен потенциал”	560 159	560 159	0
Програма 13	Програма „Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране”	36 386 311	36 365 811	20 500
Програма 14	Програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	22 253 544	7 900 394	14 353 150
	Програма „Повишаване индексът на качество на административните услуги на ресурсните центрове и създаване на подходяща информационна среда”	0	0	0
	Политика за младите хора	5 941 661	1 836 661	4 105 000
Програма 15	Програма „Младите в действие”	5 941 661	1 836 661	4 105 000
	Други програми	0	0	0
Програма 16	Администрация	5 298 810	5 298 810	0
	Общо:	460 062 200	316 831 873	143 230 327

VII. ПРОЕКТ НА БЮДЖЕТ ПО ПРОГРАМИ

ПРОГРАМА 1 “Осигуряване на качеството в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка”

Цели на програмата

Усъвършенстване на нормативна уредба и структурата на образователната система. Разгръщане на системата за мониторинг и оценка на образователния и възпитателния процес. Осигуряване на съизмеримост на знанията и уменията на учениците от различни видове училища и от различни населени места. Развитие на нови възможности за преход както между образователните степени, така и между различните видове училища, въз основа на покрити общи образователни стандарти. Въвеждане на единен подход за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение. Изграждане на достъпна и адаптивна на пазара на труда система на професионално образование и обучение, отворена към развитието на икономиката и пазара на труда с нарастващо участие в процеса на учене през целия живот.

Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към образователни институции, учители, ученици, деца в детските градини.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

1.1. Оценка на политиките за качество

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване и приемане на нов закон за училищното образование и на съпътстващата го подзаконови нормативни актове;
- Разработване и приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение;
- Разработване и въвеждане на нова образователна структура;
- Разработване на нов учебен план с оглед въвеждане на нова образователна структура;
- Оптимизиране на ДОИ за учебно съдържание по общообразователните предмети с цел синхронизиране с новата образователна структура и утвърждаване на ДОИ за учебно съдържание, измерващи резултатите от обучение в края на двата етапа на гимназиалната степен – X клас и XII клас;
- Разработване и утвърждаване на учебни програми за VIII – XII клас по отделните общообразователни предмети;
- Изготвяне и апробиране на политики за обучение, ориентирани към съвременните потребности на обществото чрез формиране на предприемачески умения, икономическа грамотност и гражданска активност;
- Въвеждане на иновативни методи на преподаване, включващи използване на съвременни технологии;
- Участие в дейности на Европейската комисия, подпомагащи изпълнението на националните политики и хармонизирането им в съответствие с европейските документи;

- Разработване на Стратегия за мониторинг, анализ и оценка на резултатите в средното образование.

1.2. Информационно осигуряване

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Усъвършенстване, поддържане и разширяване на управленска информационна система на образованието;
- Координиране и обезпечаване на съвместимостта на системите за управление на бази данни касаещи образованието;
- Оптимизиране на система за събиране и обработка на данни за обхвата на децата и учениците

1.3. Информационни и комуникационни технологии в българските училища

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Изготвяне на анализ на съществуващото комуникационно и WiFi оборудване в училища, регионални възли и национален център за управление на комуникациите и поэтапно актуализиране на съществуващите технологии и мощности;
- Изготвяне на анализ на съществуващата комуникационна свързаност, изготвяне на средносрочен план за обновяването на инфраструктурата;
- Осигуряване на достъп до националната и паневропейската образователна инфраструктура, както и до информационни ресурси, предоставяни от необразователни институции;

1.4. Оптимизиране на училищната мрежа

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Изследване и анализ на училищната мрежа и на мрежата от училища за професионално образование и обучение;
- Разработване на критерии за национални училища;
- Разработване на предложения за откриване, преобразуване и закриване на държавни детски градини, училища и обслужващи звена, общински училища и обслужващи звена, частни детски градини и училища;
- Прилагане на механизми и стимули за оптимизиране на училищната мрежа;
- Усъвършенстване на системата на средищните и защитените училища.

1.5. Управление на образователния процес

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Анализ и оценка на системата за управление и финансиране на образованието, в това число на разпределението на отговорностите между местната и централната власт;
- Разработване на административни актове, регламентиращи протичането на учебната година, дати на изпити и графици на дейности;

- Координиране и организиране на дейностите по утвърждаване на държавния план-прием;
- Съгласуване и утвърждаване на училищни учебни планове;
- Методическо подпомагане на експерти, директори на училища и учители;
- Разработване и утвърждаване на учебна документация;

1.6. Оценяване на резултатите от обучението

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране, координиране и контрол на провеждането на национални стандартизирани външни оценявания;
- Усъвършенстване на съдържанието и на организацията на ДЗИ, утвърждаване на техния престиж като надежден измерител на изхода от средното образование и превръщането им в естествен вход за висши училища;
- Разработване на единен подход за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение, базиран на Европейската референтна рамка;
- Разработване на Национални изпитни програми за придобиване степен на професионална квалификация;
- Организиране, координиране и контрол на провеждането на държавни изпити за придобиване степен на професионална квалификация;
- Обобщаване и анализиране на резултатите от държавните зрелостни изпити и от държавните изпити за професионална подготовка и набелязване на мерки за подобряване на обучението;
- Включване на българската образователна система в сравнителни анализи за качеството на образователния продукт в контекста на европейските изисквания.

1.7. Инспектиране и контрол

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване на ефективен инструментариум за мониторинг, оценка и контрол на качеството на образованието;
- Разработване на система за мониторинг и оценка на качеството на образованието;
- Прилагане на съвременни модели на контролна дейност в системата на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка;
- Контрол на дейността на регионалните инспекторати по образованието;
- Участие в заседания и дейности, организирани от Постоянната международна конференция на инспекторатите (SICI);
- Контрол на дейности по реализиране на държавния план-прием;

1.8. Финансова децентрализация

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Методическо подпомагане на общините при разработването на формули за разпределението на средствата по единни разходни стандарти за делегираните дейности по образование;

- Мониторинг и контрол на прилагането на системата на делегирани бюджети в училищата;
- Разширяване на обхвата на програмното финансиране в системата на средното образование.

1.9. Квалификация, кариерно развитие и диференцирано заплащане

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Анализ, оценка и усъвършенстване на системата за квалификация, професионално развитие и кариерно израстване на педагогическите специалисти;
- Организиране провеждането на квалификационни курсове за въвеждаща, текуща и надграждаща квалификация;
- Усъвършенстване на критериите и показателите за определяне на диференцираща част за постигнати резултати от труда като част от работната заплата на педагогическите кадри.

1.10. Ориентиране на средното образование към пазара на труда

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване и внедряване на актуализиран Списък на професиите за професионално образование и обучение за осигуряване на мобилност, проходимост и надграждане на знания и умения на обучаваните;
- Разработване и внедряване на нови рамкови програми за професионално образование и обучение в съответствие със степените и етапите на новата образователна структура;
- Разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии, в съответствие със Списъка на професиите за професионално образование и обучение;
- Развитие на сътрудничество в областта на професионалното образование и обучение по браншове за отделните сектори на икономиката в изпълнение на Рамковото споразумение за 2009 г.;
- Усъвършенстване на механизмите за учебни и производствени практики в реални производствени условия;
- Развитие на системата за кариерно ориентиране в рамките на средното образование
- Определяне на защитени професии за осигуряване на икономиката с кадри по професии със стратегическо значение;
- Интегрирано обучение в рамките на средното образование за придобиване на предприемачески и социални умения, необходими за успешна професионална реализация;

Организационни структури, участващи в програмата

За изпълнение на програмата във връзка с изброените по-горе продукти/услуги са ангажирани експерти от дирекции "Формиране, анализ и оценка на политиките", „Образователни програми и образователно съдържание”, „Организация, контрол и инспектиране”, „Информационни и комуникационни технологии”, Квалификация и кариерно развитие, „Финанси” и Главна дирекция СФМОП на МОМН, Регионалните инспекторати по образованието, Център за информационно осигуряване на

образованието, Център за контрол и оценка на качеството на училищното образование, Център за учебно-тренировъчни фирми, Национален седмичник за образование и наука „Аз Буки”, Националният институт за обучение и квалификация в средното образование и Национален музей на образованието.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
Програма № 1 „Осигуряване на качеството в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка”			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	
		ЗДБ 2011 г.	ЗДБ 2012 г.
* Разработване на административни актове, регламентиращи протичането на учебната година	Брой актове,	2	2
* Брой на средишните	Брой училища	817	820
* Брой на защитените училища / ПМС212/02. 09. 2008 г. /	Брой училища	100	103
Разработени нови ДОС	брой		15
Разработени нови учебни програми по общообразователна подготовка	брой		25
Ученици, провели учебна и/или производствена практики в реална работна среда	%	60	65
Разработване на рамкови програми за първа, втора, трета и четвърта степен на професионална квалификация	брой	x	5
Съгласувани предложенията за държавен план-прием	брой	30	30
Разработени национални изпитни програми за придобиване степен на професионална квалификация по нови професии	брой	x	8
Разработен проект на концепция за кариерно ориентиране в училищното образование	брой	x	1
* Ученици, придобили степен на професионална квалификация	%	80	82
* Работодатели, участвали в провеждането на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация	%	35	37
* Изменен и допълнен списък на професиите за професионално образование и обучение с широкопрофилни професии всъответствие с КОО и НКПД	брой	x	1
* Разработен списък на защитените професии	брой	1	1
* Разработени и актуализирани законови и подзаконови нормативни актове	брой	4	4
* Разработени и утвърдени учебни програми/модули по нови професии	брой	25	30
* Разработени и утвърдени учебни планове	брой	5	5
* Изпити по учебни предмети за сесии на ДЗИ	брой	38	38
* Ученици, явили се на ДЗИ	брой	80000	70000
* Ученици, обхванати от национално външно оценяване	брой	200 000	180 000
* Включени училища в изготвяне и апробиране на нови политики в обучението за формиране на предприемачески умения и гражданска активност	брой	100	100
* Брой ученици на компютър/терминал	Брой	12	11
* Интернет свързаност и достъп на училищата до образователни и информационни ресурси	%	100 %	100 %
* Училища внедрили системи за безжичен достъп тип WiFi	%	10%	15%
* Осигуряване на лицензиран софтуер за образователната система	%		100 %
* Обхванатост на училищата от информационната система на образованието и интеграция на съществуващите модули	%		100 %
* Изготвен анализ на квалификационните дейности, ефекта от тяхното изпълнение и професионалното развитие и кариера на педагогическите кадри	брой	1	1
* Разработени програми за въвеждане на портфолио на педагогическите специалисти	брой		28

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 1:“Осигуряване на качеството в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	9 843 092	11 925 558
<i>от тях за:</i>		
Персонал	6 201 931	9 377 129
Издръжка	3 641 161	2 548 429
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	18 083 026	14 852 500
<i>от тях за:</i>		
Издръжка	18 083 026	14 852 500
Общо разходи (I + II)	27 926 118	26 778 058

Ведомствените разходи включват разходите на МОМН и на организационните структури, участващи в дейностите по предоставяне на продуктите/услугите по програмата. Като администрирани разходи по програмата са разчетени средства за финансиране на национални програми за развитие на средното образование по предоставяните продукти/услуги.

Програма № 2 “Улесняване на достъпа до образование. Включващо/приобщаващо образование”

Цели на програмата

Програмата е насочена към по-пълно обхващане на учениците и улесняване на достъпа до образование чрез осигуряване на превоз до средишните училища, осигуряване на безвъзмездно ползване на учебни помагала за децата в подготвителна група и учебници и учебни помагала за учениците от I до VII клас, подпомагане храненето на децата от подготвителните групи и учениците от I до IV клас и стипендии за учениците след завършено основно образование.

Осигуряване на условия за въвеждане и развитие на включващо/приобщаващо образование, насочено към отчитане на образователните потребности на всички деца и ученици и с акцент върху децата и учениците със специални образователни потребности/с допълнителна подкрепа в образованието.

Осигуряване на равен старт в първи клас на всички деца, чрез удължаване продължителността на задължителната предучилищна подготовка.

Създаване на условия за включващо образование за деца и ученици от етническите малцинства и от семейства на мигранти и на бежанци при съхраняване и развиване на културната им идентичност в мултикултурна българоезична среда;

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

2.1 Оценка на политиките за достъп до качествено образование

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Извършване на анализ и оценка на причините за отпадане на учениците, определяне на рисковите групи и разработване на програми и мерки за превенция;

- Разработване на инструменти за включващо/приобщаващо обучение на необхванати и отпаднали ученици с цел получаване на образование и професионална квалификация;
- Актуализиране на списъците на защитените, средищните и приемащите училища. Прилагане на механизми за контрол и за допълнително финансиране.
- Разработване и въвеждане на дистанционната форма на обучение;

2.2 Разширяване на обхвата на предучилищното възпитание и подготовка

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Осигуряване на задължителна предучилищна подготовка на 5 годишните деца;
- Разработване на стандартизиран инструментариум и провеждане на диагностика на училищната готовност.

2.3 Превенция на отпадането и задържане в училище

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Въвеждане на информационна система за събиране на информация за застрашените от отпадане ученици с цел превенция и подкрепа;
- Осигуряване на условия за целодневна организация на обучението 1- 8 клас;
- Осигуряване на допълнително обучение на децата и учениците с проблеми в усвояването на учебния материал;
- Оптимизиране и рационализиране на дейностите по събиране, обобщаване и анализ на информация за отсъствията на учениците по класове и степени на образование.

2.4 Осигуряване на учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване за децата и учениците

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Координиране, организиране и контрол на дейностите по осигуряване за безвъзмездно ползване на комплекти учебници и/или учебни помагала за децата от подготвителна група и за учениците от I-VII клас в държавните, общинските и частните детски градини и училища;
- Координиране, организиране и контрол на дейностите по осигуряване за безвъзмездно ползване на комплекти учебници за учениците със специални образователни потребности – със сензорни увреждания и с умствена изостаналост;
- Провеждане на методическа и информационна кампания на ангажираните с посочените по-горе дейности на ниво – РИО, директори на училища, общински служители, издателства;
- Обобщаване на информацията относно сключените договори и извършените доставки на учебници и учебни помагала в държавните, общинските и частните детски градини и училища.

2.5 Подпомагане храненето на децата от подготвителните групи/класове и учениците до IV клас. Ученически обществения и столове

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Координиране на дейностите по осигуряване и разпределение по ПРБК, на целевите средства за подпомагане храненето на децата от подготовителните групи и на учениците от I до IV клас в държавните и общинските детски градини и училища и за пътуващите ученици от средищните училища;
- Организиране и координиране на дейностите по разпределение и предоставяне на средствата за подпомагане храненето на децата от подготовителните групи и на учениците от I до IV клас за училищата, финансирани от министерството;
- Методическо подпомагане на училищата при прилагането на нормативната уредба, свързана с храненето на учениците;

2.6 Осигуряване на безплатен превоз на децата и учениците до 16 годишна възраст до държавните и общинските училища

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Определяне на годишния размер на средствата за безплатен транспорт на децата и учениците до 16 годишна възраст по общини и разпределението им по тримесечия.
- Организиране и координиране на дейностите по осигуряване на безплатен транспорт на децата и учениците;
- Изготвяне на база – данни за пътуващите ученици по училища, населено място община и област;
- Събиране на заявки от общините за транспортното обслужване на децата и учениците;

2.7 Ученически стипендии

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Актуализиране на нормативната база регламентираща стипендиите на учениците - увеличение на средствата за ученически стипендии, съпроводено с промяна на механизма на разпределение;
- Методическо подпомагане на училищата по въпроси, свързани с стипендиите за ученици;
- Събиране и обобщаване на информация за броя на учениците, които получават стипендии по определени критерии, определяне на общия размер на необходимите средства и разпределението им по училища.

2.8 Включващо/приобщаващо образование за деца и ученици със специални образователни потребности/с допълнителна подкрепа в обучението

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране и координиране на дейности за разработване на програми и модули за обучение и за професионална подготовка на деца и ученици със специални образователни потребности/с допълнителна подкрепа в обучението;
- Организиране и координиране осигуряването на ресурсното подпомагане на децата и учениците със специални образователни потребности/с допълнителна подкрепа в обучението от ресурсни учители и други специалисти;

- Координиране осигуряването на учебни помагала, пособия и други за подпомагане на образователно-възпитателния процес на децата и учениците със специални образователни потребности/с допълнителна подкрепа в обучението;
- Организиране и координиране осигуряването на подкрепяща среда за провеждане на външното оценяване и на държавните зрелостни изпити на ученици със специални образователни потребности/с допълнителна подкрепа в обучението;
- Организиране и координиране на дейности за осъществяване на въвеждаща и поддържаща квалификация на директори, учители и на специалисти с педагогически функции за работа с деца и ученици със специални образователни потребности/с допълнителна подкрепа в обучението.

2.9 Включващо образование за деца и ученици от етническите малцинства

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Преглед на нормативната уредба на образователната система и националното законодателство и внасяне на предложения за промени и допълнения, повишаващи правните гаранции за интегриране на децата и учениците и за развиване и съхраняване на културната им идентичност и синхронизиране на действащата нормативна уредба с европейските стандарти;
- Оказване на методическа помощ при разработване на едногодишни планове за действие с бюджет за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства на областно, общинско и училищно ниво в съответствие с целите на Стратегията;
- Подпомагане процеса на десегрегация чрез увеличаване на броя на приемните училища.

2.10 Включващо образование за децата и учениците от семейства на мигранти и на бежанци

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Синхронизиране на българската нормативна база с европейските и международни документи във връзка с гарантиране правото на образование на всяко дете в задължителна училищна възраст независимо от държавата по произход.
- Създаване и поддържане на база данни за приемните детски градини и училища и за броя на интегрираните деца на мигранти и бежанци;
- Създаване на условия и ред за обучение на деца на мигранти и бежанци по български език за мигранти;
- Изготвяне и анализ на резултатите от специалните мерки за по-бързото овладяване на официалния език, за адаптиране към училищната среда и за повишаване на образователните постижения на децата на мигрантите. Подпомагане на обучението по майчин език и култура на децата на работници- мигранти.

2.11 Реформиране на специалните училища

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Утвърждаване на учебни програми за обучение на деца с тежки и с множество увреждания;

- Утвърждаване на учебни програми по специалните учебни предмети за децата и учениците със сензорни увреждания;
- Организиране и координиране на дейности за провеждане на обучение за учителите и специалистите с педагогически функции в специалните училища за работа с деца с тежки и с множество увреждания;
- Организиране и координиране на дейности за разработване и изграждане на нов модел на работа с деца с девиантно поведение;
- Организиране и координиране на дейности за провеждане обучение за учителите и специалистите от училищата за деца с девиантно поведение за осъществяване на нов модел на организация на образователния процес и на корекционно-възпитателната работа.

Организационни структури, участващи в програмата

За изпълнение на програмата във връзка с изброените по-горе продукти/услуги са ангажирани експерти от дирекции „Образователни програми и образователно съдържание”, „Организация, контрол и инспектиране”, „Достъп до образование и подкрепа на развитието”, „Финанси”, "Формиране, анализ и оценка на политиките", Главна дирекция СФМОП на МОМН, Регионалните инспекторати по образованието, Център образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, Логопедичен център и 28 Ресурсни центъра за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
Програма № 2 “Улесняване на достъпа до образование, включващо/приобщаващо образование”			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	
		<i>ЗДБ 2011 г.</i>	<i>ЗДБ 2012 г.</i>
*Брой деца от подготвителна група, за които са осигурени учебни помагала	Брой	114498	124378
*Брой ученици от I –IV клас, за които са осигурени комплекти учебници и учебни помагала	Брой	248641	244012
*Брой ученици от V –VII клас, за които са осигурени безплатни учебници	Брой	191273	193263
*Брой ученици със специални образователни потребности – със сензорни увреждания и умствена изостаналост, за които ще са осигурени безплатни учебници	Брой	30	1430
* Извършени проверки в училищата по отношение на заявяването, съхраняването и опазването на учебниците, предоставени за безвъзмездно ползване	Брой училища	-	30
* Увеличаване на броя на децата и ученици със СОП/с допълнителна подкрепа в обучението, които са включени за обучение в общообразователна среда	%	5%	5%
* Разработени и утвърдени програми за обучение и програми/модули за професионална подготовка на деца и ученици със СОП/с допълнителна подкрепа в обучението и на ученици с девиантно поведение	Брой	1	2
*Разработени и утвърдени рамки на програми за обучение на деца с тежки и с множество увреждания	Брой	2	2
* Увеличаване на броя на детските градини и училищата, в които се осъществява включващо/приобщаващо образование на деца и ученици със СОП/с допълнителна подкрепа в обучението	%	5%	5%
*Проведени дейности за изграждане на положителни обществени нагласи към включващото/приобщаващото образование	Брой	5	5

*Брой на деца и ученици, на които е осигурено допълнително обучение	Брой	6500	6500
*Повишение на резултатите след допълнително обучение	%	70%	70%
*Брой ученици ползващи ученическо общежитие /за училищата финансирани от МОМН/	Брой	3 843	3 580
*Брой ученици получаващи стипендии след завършено основно образование /за училищата финансирани от МОМН	Брой	22 477	21 350
*Брой деца и ученици на ресурсно подпомагане в РЦПИОВДУ	брой	8 662	11 180
*Увеличаване броя на деца и ученици от етническите малцинства, които посещават „приемни“ училища	%	3%	3%
*Обучени педагогически и управленски кадри, квалифицирани за обучение на деца на мигранти и бежанци по български език, като чужд език.	брой	50	50

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 2: “Улесняване на достъпа до образование. Включващо/приобщаващо образование”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	14 814 435	23 777 595
<i>от тях за:</i>		
Персонал	13 885 357	17 006 279
Издръжка	929 078	6 771 316
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	39 586 823	53 721 620
<i>от тях за:</i>		
Издръжка	31 875 000	38 094 000
Стипендии	7 711 823	15 627 620
Общо разходи (I + II)	54 401 258	77 499 215

Ведомствените разходи, включват разходите на МОМН и на организационните структури участващи в дейностите по предоставяне на продуктите/услугите по програмата.

Като администрирани разходи по програмата са разчетени средства за финансиране на национални програми за развитие на средното образование по предоставяните продукти/услуги, за задължителна предучилищна подготовка на 5 годишните деца и за целодневна организация на обучението на учениците от II клас за учебната 2012/2013 година, както и стипендиите на учениците след завършено основно образование.

ПРОГРАМА № 3 “Осигуряване на образователния процес”

Цели на програмата

Програмата включва финансовото осигуряване на образователния процес на училищата финансирани от МОМН, както и дейностите по оценяване и одобряване на учебници и учебни помагала, осигуряване на задължителна документация за детските градини, училища и обслужващи звена и стопанисване и управление на материалната училищата.

Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към образователните институции, учениците в задължителна училищна възраст, учители.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

3.1 Делегирани дейности по образование

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание на учениците в училищата финансирани от МОМН;
- Организиране и координиране на дейностите по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по единни разходни стандарти между училищата финансирани от МОМН;
- Организиране, координиране и контрол на дейностите по управление и изпълнение на делегираните бюджети от директорите на общообразователните, специалните и професионалните училища;

3.2 Учебници и учебни помагала

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране и провеждане на процедурите по оценяване и одобряване на проекти на учебници и на проекти на учебни помагала;
- Изготвяне на регистър за оценители на учебници и учебни помагала;
- Провеждане на обучения на оценителите по съдържание, графичен дизайн и полиграфическо изпълнение
- Изготвяне и публикуване на списък с одобрените учебници, които ще се ползват в системата на народната просвета за всяка предстояща учебна година и списък с одобрените учебни помагала, които могат да се ползват в системата на народната просвета.

3.3 Стопанисване и управление на материалната база на училищата

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Поддържане на регистър на имотите;
- Координиране на дейностите свързани с безвъзмездно предоставяне за ползване и/или отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество публична държавна собственост;
- Проверка и анализ на състоянието на материалната база и условията на труд в училищата, детските градини и обслужващите звена;
- Изготвяне на инвестиционната програма на МОМН въз основа на постъпилите предложения за основен ремонт и придобиване на дълготрайни материални активи и нематериални дълготрайни активи. Организиране и контролиране на дейностите по реализация на инвестиционния процес;

3.4 Осигуряване на задължителна документация за детските градини, училищата, обслужващите звена и институциите за професионално обучение

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Актуализиране на нормативни актове, касаещи документите за системата на народната просвета;
- Актуализиране и утвърждаване на образци на документи;

- Организиране, координиране и контролиране на дейностите по осигуряване на задължителната училищна документация за началото и края на учебната година;
- Осъществяване на методическо ръководство при водене, издаване и съхраняване на училищната документация по отношение на представители на регионални инспекторати и директори на училища.

Организационни структури, участващи в програмата

За изпълнение на програмата във връзка с изброените по-горе продукти/услуги са ангажирани експерти от дирекции „Достъп до образование и подкрепа на развитието”, дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки” и „Финанси” на МОМН, Регионалните инспекторати по образование, общообразователни, специални и професионални училища.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
Програма № 3 “Осигуряване на образователния процес”			
		Целева стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	<i>ЗДБ 2011 г.</i>	<i>ЗДБ 2012 г.</i>
* Брой одобрени проекти на учебни помагала отговарящи на държавните образователни изисквания	Брой	100	80
* Брой осигурени със задължителна училищна документация детски градини, училища, обслужващи звена и институции за професионално обучение	Брой	4750	4600
* Брой одобрени проекти на учебници след извършени обективно необходими промени, отговарящи на държавните образователни изисквания	Брой		3
* Финансирани текущи и аварийни ремонти на училища,	брой училища		132
* Осъществяване на мерки за повишаване на енергийната ефективност	брой училища		3
* Средноприравнен брой ученици обучаващи се в общообразователни, специални и професионални училища	Брой	120 020	118 186

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 3: “Осигуряване на образователния процес”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I. Общо ведомствени разходи	214 456 179	212 397 578
<i>от тях за:</i>		
Персонал	174 743 688	169 445 949
Издръжка	36 655 491	39 894 629
Капиталови разходи	3 057 000	3 057 000
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	20 000 000	20 000 000
<i>от тях за:</i>		
Издръжка	20 000 000	20 000 000
Общо разходи (I + II)	234 456 179	232 397 578

Ведомствените разходи включват разходите на МОМН и на организационните структури участващи в дейностите по предоставяне на продуктите/услугите по програмата.

В разходите по програмата се включват и средствата по единни разходни стандарти по делегираните бюджети на общообразователните и специалните училища и професионалните гимназии финансирани от МОМН.

ПРОГРАМА № 4 “Развитие на способностите на децата и учениците”

Цели на програмата

Създаване на условия за разгръщане на потенциала на всяко дете чрез обучение и изяви за развитие на творческите способности и интереси на децата в свободното от училище време. Създаване на условия за откриване, стимулиране и развитие на способностите на деца с изявени дарби в областта на науката, изкуствата и спорта, както и подпомагане на физическото, социалното и личностното развитие на децата и учениците.

Повишаване на мотивацията за включване в училищния живот чрез разширяване и разнообразяване на формите на извънкласни и извънучилищни дейности. Насърчаване на разработването на училищни политики за неформално обучение.

Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към образователни институции, децата в предучилищна възраст, учениците в задължителна училищна възраст, учители, директори, педагогически съветници, експерти от РИО и общините.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

4.1 Насърчаване на творческите заложби и потребности за деца и ученици с изявени дарби

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Изпълнение на мерките по Програмата за насърчаване на творческите заложби и потребности за деца с изявени дарби и на националните и международни конкурси, олимпиади и състезания в областта на науката, изкуствата и спорта, за които се прилагат мерки за закрила на деца с изявени дарби;
- Разширяване на проектно-конкурсно финансиране на дейности свързани с откриване, стимулиране и развитие на способностите на деца с изявени дарби в областта на науката, изкуствата и спорта;
- Оказване на методическа помощ и координиране провеждането на национално значими прояви под патронажа на МОМН извън Националния календар за извънучилищни дейности на МОМН;
- Изготвяне и утвърждаване на изисквания за организиране и на график за провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания;
- Координиране и организиране участието на учениците в международни олимпиади и състезания;
- Координиране, организиране и провеждане на националните олимпиади и състезания по отделните учебни предмети и професии в рамките на националния календар;
- Подготовка и участие на национален отбор от състезатели по професии в WorldSkills 2012, Белгия;

4.2 Извънкласни и извънучилищни дейности в областта на изкуствата, науката и техниката, и спорта

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване на ДОС за заниманията по интереси и за допълнителни образователни услуги;
- Разработване и утвърждаване на Национален календар за извънучилищни дейности на МОМН;
- Координиране, организиране и реализиране на изяви от Националния календар за извънучилищни дейности на МОМН;
- Организационно и методическо координиране на дейностите в извънучилищните педагогически учреждения;
- Организиране и отпечатване на материали от походи „По стъпките на четата на Таньо войвода” и „По стъпките на Бедредин”.

4.3 Ученически спорт, отдих и туризъм

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Изготвяне на Националния спортен календар на МОМН, Правилата за Ученическите игри, Ученическите игри за деца с увреждания и състезания за обслужващите звена с оглед увеличаване на спортните прояви по възрастови групи, пол и видове спорт
- Оказване на методическа помощ и съдействие за организирането и реализирането на дейностите по Националния спортен календар на МОМН – спортни състезания и спортно-туристически прояви за деца и ученици;
- Разработване и утвърждаване на критерии за одобряване на проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта в училищата и обслужващите звена, одобряване на проектите и изготвяне утвърждаване на обобщен план за предоставяне на паричните средства по реда на ПМС № 129/11.07.2000 г. за одобрените проекти на държавните училища от МОМН.
- Участие в разработването и популяризирането на Програмата за предоставяне на спортни обекти и съоръжения за провеждане на ученически спортни прояви през свободното време на учениците, включително и през ваканциите;

4.4 Неформално обучение в областта на здравето, личностното и социалното развитие на децата и учениците, опазването на околната среда, правата на децата

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Координиране и организирането и популяризирането на кампании за превенция на употребата на наркотици, на инфектиране с ХИВ/СПИН, на насилието над и между деца в училищата;
- Създаване и поддържане на информационна база за педагогическите съветници и училищни психолози, назначени в детските градини, училищата и ресурсните центрове на територията на страната;

- Разработване на рамка за стимулиране на гражданските компетентности на учениците чрез поставянето им в активна позиция в процесите на решаване на проблеми и вземане на решения на училищно равнище;

4.5 Подпомагане личностното развитие на децата и учениците

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Създаване на стандарт за мотивиране и подкрепа на детето и ученика;
- Разработване на рамка за дейността на психолозите в образованието и педагогическите съветници
- Организиране и координиране дейността на Националната мобилна група за психологическа подкрепа;
- Обучение на педагогическите съветници и психолози в умения за справяне с училищен тормоз, в кризисни ситуации и работа с деца със специални образователни потребности;
- Изграждане на система за превенция на насилието и агресията сред децата и учениците

Организационни структури, участващи в програмата

За изпълнение на програмата във връзка с изброените по-горе продукти/услуги са ангажирани експерти от дирекции „Образователни програми и образователно съдържание”, „Достъп до образование и подкрепа на развитието”, главна дирекция СФМОП на МОМН, Регионалните инспекторати по образованието, Национален дворец на децата и Учебен център.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
Програма № 4 “Развитие на способностите на децата и учениците”			
		Целева стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	ЗДБ 2011 г.	ЗДБ 2012 г.
* Ученици, за които са приложени мерките за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби	Брой	710	750
* Обслужващи звена, участвали в различните видове състезания и конкурси от Националния календар за извънучилищни дейности	%	100	100
* Ученици, обхванати в системни форми за здравно образование и/или екологично образование и/или превенция на насилието на деца	Брой	100 000	100 000
* Ученици, обхванати в ученическите игри за ученици V – XII клас	Брой	100 000	100 000
* Ученици, обхванати в ученическите игри за деца с увреден слух, нарушено зрение и физически увреждания	Брой	300	330
* Обучени учители и педагогически съветници за работа с програми в сферата на здравното и екологичното образование и/или превенция на насилието над деца	Брой	1 000	600
* Училища, в които се прилага рамка за училищни политики и системи за самооценяване в областта на гражданското образование, здравното образование, образованието за устойчиво развитие, глобалното образование за развитие и превенция на насилието	Брой	700	700

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 4: “Развитие на способностите на децата и учениците”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	5 105 425	5 661 765
<i>от тях за:</i>		
Персонал	1 387 744	1 775 110
Издръжка	3 717 681	3 886 655
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0
Общо разходи (I + II)	5 105 425	5 661 765

В разходите се включват разходите на МОМН и на организационните структури участващи в дейностите по предоставяне на продуктите/услугите по програмата.

ПРОГРАМА № 5 “Образование на българите в чужбина”

Цели на програмата

Програмата цели подпомагането, съхраняването и разширяването на българското етнокултурно пространство чрез командироване на учители и преподаватели в чуждестранни училища, осигуряване на учебно-помощна литература за нуждите на учебния процес в средните училища на българските общности зад граница, организиране на квалификационни и езикови курсове за учители и педагогически и езикови практики за ученици и студенти и др. (ПМС № 103/1993 и ПМС № 228/1997 г. Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към граждани от българска народност, живеещи в чужбина.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

5.1 Оценка на образователната политика, насочена към българите в чужбина

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Обособяване на регистър на образователните звена зад граница;
- Програмно финансиране на образователни проекти на българите в чужбина с акцент върху осигуряването на обучение по български език и литература, история и география на България;
- Мониторинг на изпълнението на дейностите по финансирани образователни проекти за осигуряването на обучение по български език и литература, история и география на България;
- Уреждане на статута на обучението към дипломатическите и консулските представителства на Република България и на реда и условията за лицензирането им;
- Разработване и оптимизиране на адаптирани учебни програми за обучение по български език и литература, по история и по география на България, електронни уроци и др.

5.2 Български държавни училища в чужбина. Обучение по български език и литература, история и география на България

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Ресурсно осигуряване на дейностите, свързани с образователно-възпитателния процес на българските държавни училища в чужбина;
- Контрол по организацията на образователно-възпитателния процес на българските държавни училища в чужбина;
- Инициране на дейности, свързани с признаването на българския език като матуритетен език в европейските държави;

5.3 Осигуряване на условия за реализиране на образователна политика на българите в чужбина

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Осигуряване на преподаватели в средни училища на българските общности зад граница;
- Организиране и провеждане на квалификационни и езикови курсове и педагогически и езикови практики на учители и ученици от българските общности в чужбина;
- Организиране и координиране на дейностите по провеждане на летен и зимен отход на чуждестранни учащи се от българска народност;
- Осигуряване на учебно-помощна литература и оборудване за нуждите на обучението на българските общности зад граница;
- Разработване и предоставяне на електронни учебни курсове.

Организационни структури, участващи в програмата

За изпълнение на програмата във връзка с изброените по-горе продукти/услуги са ангажирани експерти от дирекции „Организация, контрол и инспектиране” и „Международно и европейско сътрудничество” на МОМН и българските общообразователни училища в Прага и Братислава.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 5: “Образование на българите в чужбина”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	2 702 421	2 587 606
<i>от тях за:</i>		
Персонал	737 921	753 107
Издържка	1 964 500	1 834 499
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0
Общо разходи (I + II)	2 702 421	2 587 606

Разходите по програмата включват разходите на МОМН и на организационните структури участващи в дейностите по предоставяне на изброените продукти/услуги.

ПРОГРАМА № 6 „Управление на качеството във висшето образование”

Цели на програмата

Програмата цели насърчаване на усилията на автономните висши училища за непрекъснато развитие на качеството на предлаганото висше образование, подпомагане на висшите училища при въвеждането на вътрешни системи за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав, създаване на условия за включване на висшите училища в системата за „Учене през целия живот” и на усвояване на добрите практики от висшите училища на държавите-членки на ЕС.

Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към: студенти, курсанти, специализанти и докторанти; академичния състав и административен персонал във висшите училища; лица, завършили висше образование в България и лица, завършили висше образование в чужбина.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

6.1 Разработване на политика в областта на висшето образование

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване и актуализиране на подзаконовни нормативни актове в съответствие с промените на Закона за висшето образование и с новоприетия Закон за развитието на академичния състав в Република България;
- Разработване на национална квалификационна рамка за висше образование в контекста на Рамката на квалификациите в Европейското пространство за висше образование и Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот;
- Хармонизиране на организацията и процеса на обучение във висшите училища с европейските измерения за висше образование (Болонски процес и Стратегия Европа 2020) – прилагане на актуализираната европейска система за натрупване и трансфер на образователни кредити в системата на висшето образование; създаване на подходяща среда за признаване на предходно обучение (формално, неформално и самостоятелно), за учене през целия живот в системата на висшето образование;
- Организиране на обучения по прилагането на мерките, свързани с реформата във висшето образование;
- Координиране действията на висшите училища по актуализацията на програмите за превенция и противодействие на корупционите практики във висшето образование;
- Поддържане, усъвършенстване и разширяване на управленската информационна система за висшето образование, актуализиране на данните в нея, изготвяне на справки и анализи за управленски решения.

6.2 Оценяване

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране и провеждане на контролни дейности, свързани с поддържане на качеството на обучение във висшите училища;
- Провеждане на мониторинг на различните образователно-квалификационни степени и на образователната и научна степен „доктор”;

- провежда оценяване на проектите за откриване или за преобразуване на висше училище, на факултет, на филиал, на колеж, както и за откриване на професионални направления и специалности от регулираните професии;
- Оценяване на начина, по който отделно висше училище осъществява мисията и целите си като организация;
- Оценяване на ефективността, с която висшите училища контролират, поддържат и повишават качеството на обучение в предлаганите области на висшето образование и на професионалните направления;
- Оценка качеството на предлаганото образование в определено професионално направление, в основно звено и/или филиал на висшето училище, на специалност от регулираните професии или на научна специалност;
- Подпомагане и контролиране на висшите училища при въвеждането и усъвършенстването на вътрешните системи за оценяване и за поддържане на качеството на обучение.

6.3 Акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- оценяване на дейността и качеството на обучението във висшите училища и организациите и даване или отказ на институционална акредитация;
- проверка на качеството на обучение на студентите във всички предлагани форми на обучение по образователно-квалификационни степени и по образователната и научна степен “доктор” и даване или отказ на програмна акредитация;
- поддържане на информационна система с данни за акредитираните висши училища, техни основни звена, филиали, професионални направления и специалности от регулираните професии, както и на акредитираните научни специалности във висшите училища и организациите;
- следакредитационно наблюдение и контрол;
- текущ анализ на получаваните доклади и констативни протоколи от извършвани проверки и изработване на график със сроковете за отстраняване на нарушенията;
- анализ на получените от висшите училища отчети за отстраняване на нарушенията и оценка на ефективността от прилаганите мерки;

6.4 Академично и професионално признаване на образователни документи

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Заверка на документи за образование, издадени от легитимни български средни, висши училища;
- Заверка на документи за образователна и за научна степен, предназначени за чужбина;
- Заверка на удостоверения за професионална квалификация по нерегулирана професия, придобита на територията на Р България, необходима за достъп или упражняване на регулирана професия на територията на друга държава;

- Признаване на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави;

Организационни структури, участващи в програмата

За изпълнение на програмата във връзка с изброените по-горе продукти/услуги са ангажирани експерти от дирекция "Формиране, анализ и оценка на политиките", дирекция „Висше образование”, главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми на МОМН, дирекция „Канцелария и административно обслужване”, Национална агенция за оценяване и акредитация и Национален център за информация и документация.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
Програма № 6 „Управление на качеството във висшето образование”			
		Целева стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	<i>ЗДБ 2011 г.</i>	<i>ЗДБ 2012</i>
* Брой разработени проекти на нормативни актове;	Броя	4	4
*Брой извършени проверки във висшите училища;	Броя	7	7
*Брой оценени проекти за промяна на структурата на висшите училища;	Броя	5	5

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 6: „Управление на качеството във висшето образование”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	1 515 714	1 969 820
<i>от тях за:</i>		
Персонал	1 104 332	1 513 320
Издръжка	411 382	456 500
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	6 800 000	15 000 000
<i>от тях за:</i>		
Издръжка	6 800 000	15 000 000
Общо разходи (I + II)	8 315 714	16 969 820

Ведомствените разходи включват разходите на МОМН и на организационните структури участващи в дейностите по предоставяне на продуктите/услугите по програмата.

Администрирани разходи по програмата включват средствата по § 50 от проекта на ЗДБРБ за 2012 г за частта от субсидията за издръжка на обучението на държавните висши училища,

предоставяна на база комплексна оценка за качеството и съответствието на обучението с потребностите на пазара на труда.

ПРОГРАМА № 7 „Международен образователен обмен”

Цели на програмата

Стимулирането на академичната мобилност и активизирането на участието на българските средни и висши училища в международни образователни програми има важно значение за засилване на европейското измерение на българското образование. Академичният обмен на ученици, учители, студенти, преподаватели, изследователи, научни работници е важно условие за успешното изпълнение на стратегическата цел за осигуряване на достъпно и качествено образование в България. Целта е поставянето на националната образователна система в контекста на общоевропейските процеси, както и отчитането на тенденциите в по-широк международен аспект. Обменът се осъществява както по линия на различни европейски образователни програми, така и посредством сключване и изпълнение на двустранни споразумения, договори, протоколи за сътрудничество в областта на образованието.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

7.1 Развитие на международния академичен обмен

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Подготовка на нови, актуализиране и изпълнение на международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др. в областта на образованието и науката;
- Обмен на образователно-научни делегации и учени за обмяна на опит съгласно двустранни договори;
- Организиране на процедурата по приемане за обучение на чуждестранни студенти, специализанти и докторанти;
- Организиране на процедурите за изпращане на български граждани за частично или пълно обучение в образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” и образователната и научна степен „доктор” или за специализации в чужбина;
- Обмен на образователно-научни делегации по подписване на спогодби и други двустранни документи.
- Участие на Р. България в Програма СЕЕРУС III;

7.2 Издръжка на българските лекторати в чужбина.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране и провеждане на конкурси за избор на лектори за висшите училища в чужбина, в които се преподава български език, литература и култура;
- Изготвяне и изпращане на резултатите от проведените конкурси и документите на одобрените кандидати в приемащата страна. Изготвяне на заповед за командироване на утвърдения от приемащата страна кандидат;
- Контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите;

- Оценка на дейността чрез анкетни карти и формуляри.

7.3 Организиране на летни езикови курсове за чуждестранни българи

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Обмен на заявки със чуждестранни образователни институции за провеждане на летни езикови курсове;
- Обобщаване на потребностите и уведомяване на висшите училища в страната за броя на участниците в летните езикови курсове;
- Организационно подпомагане провеждането на летните езикови курсове;
- Събиране, обобщаване и анализиране на резултатите от проведените курсове;

7.4 Изпълнение на ангажиментите за функционирането на Тараклийския държавен университет

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране и провеждане на конкурси за избор на преподаватели за университета;
- Контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите;
- Осигуряване на необходимите учебници, литература и мултимедийни продукти представящи българската култура и традиции;
- Организиране на педагогически и езикови практики на студентите в българските квалификационни центрове;
- Провеждане на специализации, квалификационни курсове, докторантури.

7.5 Участие в Програмата за учене през целия живот на ЕС, Съвета на Европа, ЮНЕСКО и други международни организации

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране на конференции, семинари, конкурси в изпълнение на работните програми на международни организации;
- Участие в тематични работни групи към програмите на ЕК
- Участие в проекти по линия на ЮНЕСКО в областта на образование за правата на човека, интеркултурно образование, екологично образование, опазване на световното и национално културно наследство, информационните технологии;
- Участие в комитети, международни конференции, и семинари по линия на ЮНЕСКО;
- Участие в основните програми на Съвета на Европа и в заседанията на комитетите към организацията;
- Участие в организирани от международни организации конференции, семинари, работни групи.
- Издаване на информационни материали в изпълнение на международни програми и проекти.
- Национално съфинансиране по грант за изпълнение на дейности по Програмата за учене през целия живот на ЕС – хоризонтална програма „Дейности на националните

координационни звена по Европейската квалификационна рамка с оглед въвеждането ѝ на национално ниво”

- Национално съфинансиране по проект BG0057 „Развитие на устойчиви схеми за мобилност чрез стипендии на Финансовия механизъм на ЕИП“.

Организационни структури, участващи в програмата

За изпълнение на програмата във връзка с изброените по-горе продукти/услуги са ангажирани експерти от дирекция „Международно и европейско сътрудничество”, дирекция „Образователни програми и образователно съдържание“ и дирекция „Висше образование“.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
Програма № 7 „Международен образователен обмен”			
		Целева стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	<i>ЗДБ 2011 г.</i>	<i>ЗДБ 2012 г.</i>
* Брой организирани образователно-научни делегации и учени за обмяна на опит съгласно двустранни договори	Брой	26	18
* Брой организирани семинари, конференции и конкурси в изпълнение на работните програми на международни и национални организации	Брой	34	30
* Брой участия в заседания на тематични работни групи и партньорски визити към програма „Образование и обучение 2020“ и други програми за средното образование на ЕК	брой	-	25
* Брой приети за обучение чуждестранни студенти, докторанти и специализанти по програмите за обмен	Брой	380	390
* Брой български студенти, докторанти и преподаватели, участници във Финансовия механизъм на ЕИП	Брой	40	50
* Брой организирани специализации, квалификационни курсове, докторантури (за експерти и просветни кадри, учени)	Брой	70	75
* Брой действащи български лекторати в чужбина	Брой	49	49
* Брой чуждестранни българисти, посещаващи летни езикови курсове годишно	Брой	250	260
* Брой проведени конкурси и определени студенти, докторанти и специализанти за обучение в чужбина в изпълнение на междудържавни спогодби	Брой		70 конкурса 367 души

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 7: „Международен образователен обмен”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	1 958 901	1 860 193
<i>от тях за:</i>		
Персонал	162 369	169 396
Издръжка	1 796 532	1 690 797
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	800 500	884 703
<i>от тях за:</i>		
Стипендии	775 000	859 203
Субсидии		
Членски внос	25 500	25 500
Общо разходи (I + II)	2 759 401	2 744 896

Ведомствените разходи включват разходите на МОМН и на организационните структури участващи в дейностите по предоставяне на продуктите/услугите по програмата. Като администрирани разходи по програмата са разчетени средствата за стипендии за академичен обмен и за студентите от Таракийския държавен университет и членски внос по предоставяните продукти/услуги.

ПРОГРАМА № 8 „Осигуряване на обучението в ДВУ”

Цели на програмата

Равен достъп за качествено висше образование. Качествено образование за всеки, целящо успешна реализация през целия живот.

- Качество на образованието
- Достъп до образование за всеки
- Учене през целия живот
- Развитие на условията за интернационализация на образованието и науката

Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към студенти, специализанти и докторанти.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

8.1 Разработване на политика за прием на студенти

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организира и изготвя ежегодно проекти на решения за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти
- Събира и анализира данни за броя на студентите по професионални направления, специалности и форми на обучение
- Анализира информация за обществените потребности от специалисти с висше образование и тенденциите за развитие на пазара на труда

- Анализира информацията, свързана с капацитета на висшите училища за обучение на студенти по професионални направления
- Участва в планирането и обосноваването размера на субсидията за ДВУ за издръжка на обучението на студентите и докторантите

8.2 Разработване на политика за прием за обучение в Република България на чуждестранни граждани от българска народност

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организира дейности за осъществяване на прием на студенти на лица от българска народност;
- Организира дейности, насочени към приетите за обучение лица от българска народност.

8.3 Разработване на политика за превенция на дипломите за завършено висше образование

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

- Организира дейностите, свързани с осигуряване на холограмни стикери в дипломите за завършена образователно-квалификационна степен на висше образование;
- Поддържа регистър на завършилите студенти и докторанти;
- Поддържа модул "План-прием във висшите училища".

8.4 Финансиране на държавните висши училища

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Анализ на данните за броя на студентите по професионални направления, специалности и форми на обучение и на информацията свързана с капацитета на висшите училища за обучение на студенти по съответните професионални направления и планиране и обосноваване размера на субсидията за издръжка на обучението за ДВУ;
- Определяне на общата субсидия, в т.ч. и субсидията за издръжка на обучението по ДВУ;
- Организиране и координиране на дейностите по предоставяне на субсидията и отчитането и от ДВУ.
- Събрание и обобщаване на предложенията на висшите училища за таксите за кандидатстване и обучение.
- Изготвяне на Постановление на МС за утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища

Организационни структури, участващи в програмата

За изпълнение на програмата във връзка с изброените по-горе продукти/услуги са ангажирани експерти от дирекции „Висше образование”, „Финанси“ и Държавна собственост и обществени поръчки“ на МОМН.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
Програма № 8 „Осигуряване на обучението в държавните висши училища”			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	
		ЗДБ 2011 г.	ЗДБ 2012 г.
*Утвърден брой студенти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС	Брой	52 555	55 040
*Утвърден брой студенти в частните висши училища по Решение на МС	Брой	14 366	17 190
*Утвърден брой докторанти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС	Брой	1 469	1 570
*Утвърден брой докторанти в частните висши училища по Решение на МС	Брой	81	86
*Утвърден брой докторанти в научните организации по Решение на МС	Брой	247	297
*Средно приравнен брой обучаващи се български и чуждестранни студенти и специализанти в ДВУ	Брой	165 267	172 239

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 8: „Осигуряване на обучението в ДВУ”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	956 251	1 145 166
<i>от тях за:</i>		
Персонал	196 251	276 166
Издържка	760 000	869 000
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0
Общо разходи (I + II)	956 251	1 145 166

Ведомствените разходи включват разходите на министерството за дейностите по предоставяне на продуктите/услугите по програмата.

ПРОГРАМА № 9 „Студентско подпомагане”

Цели на програмата

Подобряване на условията за достъп до висше образование чрез прилагане на финансови мерки за подпомагане на студенти, докторанти и специализанти, като: предоставяне на стипендии; субсидирано ползване на студентски столове и общежития; предоставяне на парични помощи за свободно наета квартира; подпомагане на физическото възпитание и спорта на студентите.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

9.1 Разработване на политика за студентско подпомагане

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Методическо подпомагане на висшите училища по въпроси свързани със студентските общежития и столове и на висшите училища и студентските съвети по отношение на стипендиите за студенти, докторанти и специализанти.
- Проверка на състоянието на студентските общежития и столове;
- Планиране на показателите за предоставяне на стипендии, на субсидия за студентски общежития и столове и за квартирни помощи.

9.2 Субсидиране на студентски столове, общежития и квартири

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Набиране на ежемесечна информация за реализираните леглодни и хранодни и усвояването на държавната субсидия в студентските столове и общежития на висшите училища, както и за броя на студентите, ползвали помощи за свободно наета квартира;
- Анализ на тенденциите на изпълнението на хранодните и леглодните и усвояването на държавната субсидия в студентските столове и общежития на висшите училища;
- Разработване на прогноза за годишното изпълнение на хранодните и леглодните и държавната субсидия в студентските столове и общежития на висшите училища през текущата година и за необходимите брой леглодни и хранодни и държавна субсидия за следващата година;
- Разработване на прогноза за необходимата субсидия за помощи за свободно наета квартира;
- Работа с информационна система за настанените лица в студентските общежития.

9.3 Планиране на броя на студентите, докторантите и специализантите за определяне на средствата за стипендии по висши училища

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Събиране и анализиране на информация за броя на българските студенти и докторанти, получаващи стипендии, и на чуждестранните студенти и докторанти, които отговарят на условията за получаване на стипендия;
- Определяне на размера на необходимите средства за стипендии на българските докторанти и чуждестранни студенти и докторанти, за които размерите на стипендиите са точно определени с нормативен акт;
- Определяне на размера на необходимите средства за стипендии на българските студенти, за които размерите на стипендиите се определят от висшите училища, като се планира ръст;
- Разпределение на средства за стипендии на българските студенти по висши училища, пропорционално на броя на българските студенти.

9.4 Кредитиране на студенти и докторанти

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Координиране взаимодействието и сътрудничеството с банките, висшите училища и студентските съвети в процеса по кредитирането на студенти и докторанти;
- Поддържане на регистри, обслужващи системата на студентското кредитиране в съответствие със ЗКСД;

- Изготвяне на анализи за оценка на действащата система за студентско кредитиране;
- Обучение на служители от висшите училища и представители на студентските съвети по прилагане на студентското кредитиране;
- Популяризиране на системата за студентско кредитиране, осигуряване на публичност, прозрачност и устойчивост. Създаване на механизъм за взаимодействие и обратна връзка с други институции, организации и физически лица.

9.5 Подпомагане на проекти на висшите училища за спортуване на студентите и докторантите

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Създаване на организация за представянето на проектите от висшите училища;
- Контрол за спазване на критериите за разработване на проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта във висшите училища;
- Изготвяне и съгласуване на предложения за финансирането на проектите;

Организационни структури, участващи в програмата

За изпълнение на програмата във връзка с изброените по-горе продукти/услуги са ангажирани експерти от дирекции „Висше образование”, „Финанси” и главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми” на МОМН.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
Програма № 9 „Студентско подпомагане”			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	
		<i>ЗДБ 2011 г.</i>	<i>ЗДБ 2012 г.</i>
*Субсидирани леглодни в студентски общежития, управлявани от държавни висши училища	Брой	10 535 105	10 800 000
*Субсидирани хранодни в студентски столове, управлявани от държавни висши училища	Брой	1 791 400	1 850 000
*Студенти, получаващи месечна парична помощ при ползване на свободно наета квартира по чл. 19а, ал. 1 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове	Брой	2 400	2 500
*Български студенти – стипендианти			
- Летен семестър (5 месеца)	Брой	22 100	24 500
- Зимен семестър (5 месеца)	Брой	22 100	20 500
*Чуждестранни студенти – стипендианти (12 месеца по 90/105/120 лв.)	Брой	1 200	1 400
*Български и чуждестранни докторанти и специализанти – стипендианти (12 месеца по 450 лв.)	Брой	2 029	2 100
*Завършващи редовни докторанти с еднократна стипендия по 1000 лв.	Брой	295	100
*Студенти – обект на подпомагане по реда на ПМС № 129/2000 г.	Брой	155 000	160 000

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 9: „Студентско подпомагане”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	385 719	430 831
<i>от тях за:</i>		
Персонал	285 719	250 831
Издръжка	100 000	180 000
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	1 203 750	8 601 854
<i>от тях за:</i>		
Издръжка	1 203 750	2 117 454
Стипендии		
Субсидии		6 484 400
Общо разходи (I + II)	1 589 469	9 032 685

Ведомствените разходи включват разходите на министерството по предоставяне на продуктите/услугите по програмата.

Администрираните разходи по програмата включват разчетените средства за премия на банките за добро управление по Закона за кредитиране на студенти и докторанти и за паричната помощ при ползване на свободно наета квартира по чл. 19а, ал. 1 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове. Разчетените субсидии за нефинансови организации включват субсидията за хранодни и леглодни за „ССО“ – ЕАД.

ПРОГРАМА № 10 „Продължаващо обучение”

Цели на програмата

Създаване на условия на всеки гражданин в Република България да развива личностните си и професионалните си способности за подобряване на собственото си благосъстояние и на конкурентноспособността на националната икономика чрез:

- повишаване на адаптивността на всеки човек към икономическите и социалните промени;
- насърчаване на участието във всички форми на УЦЖ за професионално и личностно развитие

Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към образователни и обучителни институции, министерства, общини, висши училища, организации на работодатели, организации на работници и служители и отделни работодатели, учениците в задължителна училищна възраст, граждани.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

10.1 Разработване на политика за учене през целия живот

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Усъвършенстване на нормативната база с цел насърчаване участието на различни социални групи в дейности по учене през целия живот, като се обърне специално внимание на специфичните групи в риск.

- Засилване на партньорство с браншови организации за разработване на секторни квалификационни рамки.
- Разработване и тестване на система за трансфер и натрупване на кредити в процеса на обучение за придобиване на квалификации и индивидуализиране на личностното и професионалното развитие, както и за гарантиране на мобилността на учещите и заетите.
- Създаване на система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности в контекста на Европейските насоки на механизмите за валидиране на неформалното и самостоятелно учене
- Разработване на План за изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот периода 2012-2013 г. и 2013-2014 г.;
- Дефиниране на резултатите на изхода на обучението в съответствие с нивата на Националната квалификационна рамка;
- Координиране на изпълнението на дейностите, утвърдени в План за изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2011-2012 г. и за периода 2013-2014 г.

10.2 Ограмотяване на възрастни

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване на програми и организиране на обучение за ограмотяване на възрастни;
- Разработване на програми за курсове за обучение на възрастни за завършване на класове от основното образование;
- Разработване на инструментариум за валидиране и сертифициране на начален етап на основно образование и на завършен клас от основното образование
- Организиране на разяснителни дейности за обучение на възрастни
- Квалификация на учители за обучение на възрастни;
- Контрол по организацията на изпълнението на програми за курсове за обучение на възрастни за завършване на класове от основното образование;

10.3 Лицензиране на центрове за професионално обучение и центрове за информиране и професионално ориентиране

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Издаване и отнемане на лицензии, осъществяване на процедури за допълване на издадена лицензия за професионално обучение и ориентиране.
- Мониторинг и последващ контрол на изпълнението на критериите и изискванията на издадените лицензии.
- Поддържане на регистър на ЦПО и ЦИПО.
- Създаване и поддържане на единна информационна система – регистър на обучаемите, регистър на учителите, регистър на материалната база на обучаващите институции, регистър на ЦПО с информационен портал за входни данни.

Организационни структури, участващи в програмата

За изпълнение на програмата във връзка с изброените по-горе продукти/услуги са ангажирани експерти от дирекция "Формиране, анализ и оценка на политиките", дирекция „Образователни програми и образователно съдържание”, главна дирекция Структурни фондове и международни образователни програми” на МОМН, Регионалните инспекторати по образованието и Национална агенция за професионално образование и обучение.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
Програма № 10 „Продължаващо обучение”			
		Целева стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
* Увеличен брой на обучаваните лица в курсове за придобиване на професионална квалификация: в училища и колежи в ЦПО.	Брой	11 000	11 000
* Организиране на информационни кампании за политиката за учене през целия живот	Брой	2	3

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 10: „Продължаващо обучение”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	лева	лева
I.Общо ведомствени разходи	1 067 057	1 138 414
<i>от тях за:</i>		
Персонал	785 694	781 414
Издръжка	281 363	357 000
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0
Общо разходи (I + II)	1 067 057	1 138 414

Ведомствените разходи включват разходите на МОМН и на организационните структури участващи в дейностите по предоставяне на продуктите/услугите по програмата.

ПРОГРАМА № 11 „Европейска образователна програма Учене през целия живот”

Цели на програмата

Основната цел на програмата е да засили приноса на образованието и обучението при осъществяване на приоритетите, заложен в Лисабонската стратегия за превръщането на Европейския съюз в най-конкурентната икономика в света.

Програмата „Учене през целия живот” е насочена към повишаването на качеството на образователните услуги чрез трансфер и прилагане на нови идеи, опит, методи, образователни модели и продукти, разработени и използвани в страни партньори. По този начин се постига по-голяма ефективност на образователните и обучителните системи, както и синхронизирането им с тези на другите страни членки на ЕС

Чрез програмата се предоставя финансиране на организации/институции и лица, заети в сферата на образованието и обучението, в рамките на четири секторни програми, насочени към:

- училищното образование - секторна програма „Коменски“;
- висшето образование - секторна програма „Еразъм“;
- професионалното образование и обучение - секторна програма „Леонардо да Винчи“;
- образованието за възрастни - секторна програма „Грюндвиг“.

Изпълнението на програмата и осъществяване на практика на идеята за изграждане на среда за учене през целия живот се подкрепя от редица съпътстващи дейности като "Europass", "Euroguidance", "eTwinning", "Eurydice", "Bologna process".

По програмата и съпътстващите я дейности се предоставят следните продукти/услуги

11.1 Секторни програми „Коменски“, „Еразъм“, „Леонардо да Винчи“ и „Грюндвиг“

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разпространение на информация за възможностите за участие в програмата чрез издаване на информационни материали, организиране на семинари и др.;
- Консултиране на кандидати при изготвянето на проектни предложения, подкрепа при намиране на партньори;
- Организиране на подбора на предложенията за проекти и кандидатури за участие по програмите;
- Договориране и изплащане на средствата към одобрените за финансиране бенефициенти;
- Организиране на обучения за управление на проекти, консултиране и мониторинг на текущи проекти;
- Организиране на дейности за оценка на резултатите от реализирани проекти;
- Разпространение на информация за успешни проекти сред заинтересованите страни.

11.2 Съпътстващи дейности и инициативи: „Europass“, „Euroguidance“, „eTwinning“, „Eurydice“, „Bologna process“

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разпространение на информация за възможностите, които предоставят посочените инициативи на българските граждани;
- Поддържане на информационни интернет страници;
- Организиране на тематични информационни и обучителни семинари;
- Провеждане на тематични конкурси;
- Изготвяне и отпечатване на тематични публикации.

Организационни структури, участващи в програмата

За изпълнение на програмата във връзка с изброените по-горе продукти/услуги са ангажирани експерти от Центъра за развитие на човешките ресурси и експерти от МОМН.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 11: "Европейска образователна програма Учене през целия живот"	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	10 917 417	1 975 512
<i>от тях за:</i>		
Персонал	1 104 417	1 357 293
Издръжка	9 813 000	618 219
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	11 691 000
<i>от тях за:</i>		
Издръжка	0	11 691 000
Общо разходи (I + II)	10 917 417	13 666 512

Ведомствените разходи включват разходите на министерството и на ЦРЧР по предоставяне на продуктите/услугите по програмата.

Администрирани разходи по програмата включват средствата за проектно финансиране по секторните програми.

ПРОГРАМА № 12 „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”

Цели на програмата

Въвеждане на модел на финансиране, стимулиращ конкуренцията, развитието и резултати за приложение в обществото и икономиката и увеличаване на средствата за научни изследвания и иновации. Оценка и анализ на научноизследователската и иновативна дейност на научните организации. Създаване на благоприятни условия за осъществяване на конкурентоспособни научни изследвания.

Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към научни работници и изследователи от научни организации, центрове, малки и средни предприятия.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

12.1 Изпълнение на Националната стратегия за научните изследвания 2010-2020

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Мониторинг и анализ на резултатите от научноизследователската дейност, осъществявана от научните организации и на дейността на фонд „Научни изследвания”.
- Подкрепа на научно-иновативни дейности в приоритетни области за развитие на стратегически важни за икономиката на държавата сектори
- Подкрепа на създаването на нови и поддръжката на съществуващите научни екипи между учени от различни научни организации;
- Въвеждане на съвременни индикатори за ефективността от провежданата научноизследователска дейност от научните организации по смисъла на ЗВО;

- Утвърждаване на висшите училища като центрове за научни изследвания и научно-приложни разработки.

12.2 Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Изпълнение на национална пътна карта, релевантна на целите на регионалната и европейска пътна карта за развитие на научната инфраструктура;
- Въвеждане на балансирано финансово портфолио за развитие на научната инфраструктура, в т.ч. национален бюджет, Структурни фондове, международни и национални научни програми.

12.3 Повишаване на общественото значение на науката

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране на награди за принос в наука „Питагор“;
- Промоционални дейности, свързани с участие в европейски събития, конкурси и състезания;
- Провеждане на конкурси и изложби за млади учени на национално, регионално и европейско ниво;
- Телевизионни предавания за постиженията на науката в България;
- Провеждане на различни форуми за специализирано обучение на млади учени.

12.4 Засилване на интеграцията между елементите на „триъгълника на знанието“

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Създаване на национална интерактивна платформа за връзка образование-наука-бизнес;
- Създаване на благоприятна среда и подкрепа на младите учени за изграждане на връзката наука-бизнес.
- Подобряване на връзките между партньорите в „триъгълника на знанието“ – образование – наука и иновации чрез съвместни идейни проекти между научните организации и бизнеса.

Организационни структури, участващи в програмата

Дейностите по програмата се извършват от Дирекция „Наука“ на МОМН, подпомогнати от главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми“.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
Програма № 12, Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието*			
		Целева стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	ЗДБ 2011 г.	ЗДБ 2012 г.
* Мониторинг и анализ на резултатите от научноизследователската дейност, осъществявана от научните организации и на дейността на	Времева	х	х

фонд „Научни изследвания”.			
*Шестмесечен и годишен отчети по изпълнението на бюджета предоставен по Наредба 9	Брой	33	33
*Брой предпроектни проучвания	Брой		7
*Екип чуждестранни експерти, участващи в управлението и мониторинга на националните комплекси	Брой		3
*Проведени състезания за млади таланти	Брой	2	2
*Награди на български учени от национални, регионални и европейски форуми	Брой	2	4
*Проведени специализирани форуми с участие на млади учени	Брой	2	2
*Излъчени предавания за постиженията на българската наука	Брой	3	3
*Създадена национална интерактивна платформа за връзка образование-наука-бизнес	времева		x
*Организиран тематични школи за връзка на науката с бизнеса	брой		1

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 12: „Оценка, развитие и съхранение на националния научен потенциал”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	860 506	560 159
<i>от тях за:</i>		
Персонал	490 670	205 159
Издръжка	369 836	355 000
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0
Общо разходи (I + II)	860 506	560 159

По програмата са включени разходите на министерството по предоставяне на изброените продукти/услуги.

ПРОГРАМА № 13 „Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране”

Цели на програмата

Повишаване на качеството на научните изследвания, осъществявани с подкрепата на държавата и финансиране на приложни и фундаментални научни изследвания в приоритетни научни области.

Подобряване индекса на технологичната готовност и иновационния капацитет на българската икономика и обществото като цяло чрез стимулиране на сътрудничеството между университетите и бизнеса за осъществяването на научна и развойна дейност и разширяване на възможностите за достъп на бизнеса до нови технологии, както и чрез трансфера на технологии и иновации.

Увеличаване приноса на българските учени за: подобряване на транспортната и енергийната инфраструктури на страната и устойчивостта на екосистемите; съхраняване

и развитие на културно-историческото наследство, националната идентичност и социалната среда.

Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към научни работници и изследователи от университетите и коледжите, научните звена на Българската академия на науките, на Селскостопанска академия и на други научни организации, изследователски центрове, малки и средни предприятия и други организации, които осъществяват научна и развойна дейност.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

13.1 Конкурси и програми за насърчаване на фундаменталните и приложните изследвания в университетите чрез финансиране на конкурсен принцип

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване на механизъм за гарантиране на независима и обективна оценка на конкурсните предложения от национални и международни експерти/ рецензенти;
- Разработване на електронни бази от данни за подадените и финансираните проекти;
- Разработване на критерии за подбор на рецензенти и създаване на електронна банка за национални и международни рецензенти на научни проекти;
- Разработване и публикуване на методически указания, правила и образци на документи за изготвяне и представяне на конкурсните предложения;
- Предоставяне на експертна помощ и консултации на кандидатстващите и на финансираните научни организации и колективи, упражняване на текущ контрол;
- Развитие на сътрудничеството със сродни национални и международни организации и структури.
- Съдействие при изграждане на динамични университетски научни комплекси, работещи по мултидисциплинарен профил и финансирани при отчитане на съвременните европейски практики;
- Съдействие при осъществяване на националната научна инициатива „Съхранение на културно-историческото наследство”. Подкрепа на дейности, свързани със съхранение, социализация, датирание и разработване на нови технологии и методи за консервация и реставрация на паметници на културата от национално и световно значение;
- Съдействие при въвеждане на съвременни индикатори за измерване на резултатите и ефективността от провежданата политика и инструментариум за развитие на научните изследвания;
- Съдействие за стимулиране на учените за участие в европейски и транс европейски програми и публикуване в реферирани издания и издания с импакт фактор;
- Съдействие за подобряване на връзките между партньорите в „триъгълника на знанието” – образование – наука – иновации чрез изграждане на научно-иновативни регионални мрежи за създаване на общи научни планове, подпомагащи развитието на регионални общности на знанието.

13.2 Подпомагане на развитието на научните изследвания в стратегически за страната области чрез финансиране на конкурсен принцип

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване на методики и провеждане на конкурси за научни изследвания в стратегически за страната области;
- Предоставяне на експертна помощ и консултации на кандидатстващите, упражняване на текущ контрол ;

13.3 Конкурси и програми за развитие на научния потенциал и за подкрепа на младите учени чрез финансиране на конкурсен принцип

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване на методики и провеждане на конкурси, подпомагащи кариерното развитие на изследователите;
- Разработване на методика и провеждане на конкурс „Младите учени“;
- Създаване на стимули за включване на младите учени в научноизследователските проекти.

13.4 Конкурсни схеми и програми за насърчаване обновяването на националната научна инфраструктура чрез финансиране на конкурсен принцип

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване на методики и провеждане на конкурси за развитие на научната инфраструктура и стимулиращи сътрудничество и общо ползване на наличните ресурси.

13.5 Контрол върху качеството на изпълнението на финансираните проекти и гарантиране постигането на планираните научни цели и резултати

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране и провеждане на независимо рецензиране на постигнатите научни резултати на междинните и крайните етапи от осъществяването на финансираните от ФНИ проекти;
- Изготвяне и въвеждане на механизъм за оценка на въздействието от прилаганите конкурсни схеми и програми, организиране и провеждане на анализ на постигнатите научни резултати и анализ на въздействието им и изготвяне на система от мерки за продължаващо развитие;
- Осъществяване на текущ контрол върху изпълнението на договорите за изследвания, провеждани със средства от държавния бюджет; Осигуряване на външен одит на изпълнението на програмите;
- Изготвяне на периодични отчети и сравнителни анализи;

Организационни структури, участващи в програмата

Дейностите по програмата се изпълняват от Фонд „Научни изследвания“ със съдействието на дирекция „Наука“.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 13: „Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	36 450 410	36 365 811
<i>от тях за:</i>		
Персонал	688 330	794 963
Издръжка	35 762 080	35 570 848
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	20 500	20 500
<i>от тях за:</i>		
Издръжка	20 500	20 500
Общо разходи (I + II)	36 470 910	36 386 311

По програмата са включени разходите на Фонд „Научни изследвания“ и на министерството по предоставяне на изброените продукти/услуги.

ПРОГРАМА № 14 „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”

Цели на програмата

Участие в международни структури и експериментални мега проекти, което означава престижно научно признание и дава възможност за обмен на знания, създаване и участие в интернационални мрежи, натрупване на изследователски и управленски опит, ползване на уникална изследователска инфраструктура, бази данни и други изследователски източници. Членство в престижни международни организации, като един от способите за достъп до световно знание и работа с най-прецизни и последно поколение съоръжения.

Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към научни работници и изследователи от научни организации, центрове, малки и средно предприятия.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

14.1 Координация на европейските и международните научни програми

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Приемане на мерки за повишаване участието на научния потенциал в регионални и/или европейски и транс европейски научни мрежи и центрове;
- Обща координация и допълняемост между основните инструменти на Европейската Общност за насърчаване на научните изследвания, технологичното развитие, демонстрационните дейности и иновациите;
- Анализ от участието на България в Рамковите програми на Европейската комисия и двустранните научно-технически сътрудничества.

- Анализ на научно-иновативния потенциал в страната с цел възможното включване и участие в Съвместните технологични инициативи на Европейската комисия;
- Координация и мониторинг на участието на България в европейски и международни научни организации и осъществяване на дейности, подпомагащи работата на българската научна общност.

14.2 Подобряване на научната и специализираната е-инфраструктура в България

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Поддържане на базите данни с електронния информационен масив в научните области;
- Изграждане на общ регистър на научната дейност, на базата на съществуващия Регистър по Закона за насърчаване на научните изследвания и обвързването му с европейския регистър – Eurocris.

14.3 Създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация на учените

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Поетапно преминаване на подкрепата за докторантура от статус „държавна поръчка” към статус „проектно финансиране”;
- Стимулиране на учените за участие в европейски и транс европейски програми и публикуване в реферирани издания и издания с импакт фактор;
- Участие в европейски научни инфраструктури;

14.4 Осигуряване на информация и документация за постиженията в науката, технологиите и иновациите и подготовка на продукти в печатна и/или електронна форма

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Изготвяне на аналитични информационни продукти;
- Библиографски справки в базите данни и електронните каталози на НАЦИД;
- Справки за цитирания на публикации и за импакт фактор на списания;
- Поддържане Регистър на научните степени и звания;
- Депозиране на научни ръкописи и издаване на служебни бележки;
- Регистриране на научни проекти и издаване на служебни бележки;
- Библиотечно- информационни услуги.

Организационни структури, участващи в програмата

Дейностите по програмата се извършват от Дирекция „Наука” на МОМН и Национален център за информация и документация.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

Програма № 14 „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			
		Целева стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	ЗДБ 2011 г.	ЗДБ 2012 г.
* Брой проекти с участие на български научни колективи	Брой	20	20
*Брой проекти, развити и финансирани от различни европейски и национални програми	Брой	160	160
* Брой паневропейски инфраструктури, в които България ще се присъедини	Брой	3	3
*Брой европейски и международни научни организации и които България участва	брой		3
* Брой лиценз за достъп бази данни	Брой	x	6
*Обновено съдържане на регистъра за научната дейност и синхронизиране с Европейския регистър на изследователските организации	времева		x
*Брой европейски и транс европейски програми в които български учени имат участие	брой		3
*Библиотечно- информационни услуги	брой	850	850
*Библиографски справки в базите данни и електронните каталози на НАЦИД.	брой	12600	12600
*Изготвени аналитични информационни продукти.	брой	35	35
*Справки за цитирания на публикации и за импакт фактор на списания.	брой	650	650
*Депозирани научни ръкописи	брой	15	15

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 14: Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	7 830 438	7 900 394
<i>от тях за:</i>		
Персонал	442 250	448 576
Издръжка	7 388 188	7 451 818
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	14 238 313	14 353 150
<i>от тях за:</i>		
Издръжка	360 000	360 000
Членски внос	13 878 313	13 993 150
Общо разходи (I + II)	22 068 751	22 253 544

Ведомствените разходи включват разходите на министерството и на НЦИД по предоставяне на продуктите/услугите по програмата.

Администрираните разходи по програмата включват членският внос на страната ни в ЦЕРН и Изследователския фонд за Вългища и стомана.

ПРОГРАМА № 15 „Младите в действие”

Цели на програмата

Осъществяване на ефективна национална политика за младежта, която да стимулира инициативността на младите хора и техните организации и структури за успешното им развитие и реализация в обществения живот на страната и Европейския съюз.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги

15.1 Изпълнение на Националната стратегия за младежта (2010-2020)

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Обобщаване на предоставената информация (получена от държавни институции и областни администрации) и разработване на План за действие
- Координиране изпълнението на дейностите по Плана за действие на Националната стратегия за младежта 2010 – 2020 г.
- Организиране, координиране и изпълнение на дейностите по изработване на годишен Доклад за младежта
- Създаване на база данни за младежките организации в страната; изследвания за състоянието на младежите, анализи и оценки за провеждането на политиките за младежта на национално, областно и общинско ниво; национални и европейски документи, свързани с осъществяване на политиката за младежта.
- Обновяване и разширяване на специализираната младежки портал на дирекция „Младеж”;
- Обновяване и разширяване на специализираните информационни портали на Национален център „Младежки европейски програми и инициативи“ (www.youthbg.info) и на Евродеск (www.eurodesk.bg).
- Реализиране на национални проучвания и допитвания до младите хора и младежките организации в страната по изпълнение на Обновена рамка за европейско сътрудничество в областта на младежта и Структурния диалог на ЕС;
- Разработване на национални доклади по изпълнение на Структурния диалог.

15.2 Младежки обмени с международни партньори и участие в синхронизирането на националното законодателство с актовете на ЕС

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране и осъществяване на международни обмени в областта на младежките политики с Р Южна Корея, Р Азербайджан и др.;
- Участие в заседанията на Работна група „Младеж” към Съвета на ЕС;
- Осъществяване на младежки обмени, подкрепени от Национален център „Младежки европейски програми и инициативи“ (НЦЕМПИ) по програмата „Младежта в действие 2007 – 2013“ на ЕК.

15.3 Мониторинг и контрол по осъществяването на националните и европейски програми за младежта в страната

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Осъществяване на мониторингови посещения от експерти на дирекция „Младеж“ и НЦЕМПИ;
- Разработване на текущи мониторингови доклади от експерти на дирекция „Младеж“;
- Разработване на годишен мониторингов доклад от експерти на дирекция „Младеж“.

15.4 Информационни кампании и инициативи за повишаване на информираността на младите хора в страната

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Организиране и провеждане на мероприятия за отбелязване на международни младежки събития и празници;
- Координиране, организиране и провеждане на информационни кампании и инициативи, младежки форуми по актуални теми за младежта в страната по програмите „Национална програма за младежта (2011-2015) и „Младежта в действие 2007 – 2013“ на ЕК.
- Координиране, организиране и осъществяване на обучения с участието на млади хора и младежки работници по въпроси свързани с изпълнението на политиката за младежта;

15.5 Мрежа от младежки информационно –консултантски центрове

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Реализиране на проекти от младежки организации в страната по „Национална програма за младежта (2011-2015).

15.6 Младежко доброволчество и участие в доброволчески инициативи

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Реализиране на проекти, инициативи и кампании в сферата на доброволството от младежки организации в страната по „Национална програма за младежта (2011-2015)“ и „Младежта в действие 2007 – 2013“ на ЕК

15.7 Неформално обучение на студентите чрез участие в различни извънучебни занимания в областта на културата, спорта, доброволството и гражданската активност

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Разработване и изпълнение на програми за взаимодействие със студентските организации и съюзи, включително;
- Разработване и изпълнение на програми, свързани със социалната интеграция и професионално развитие на студенти в неравностойно положение;
- Организиране на студентски форуми и кампании;
- Разработка и поддържане на образователен уеб сайт;

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция "Формиране, анализ и оценка на политиките" и дирекция „Младеж“ на МОМН, Национален център „Европейски младежки програми и инициативи“ и Национален студентски дом.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

Програма № 15 „Младите в действие“			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	
		ЗДБ 2011 г.	ЗДБ 2012 г.
I. Младежко развитие			
*процентно увеличение на младите хора получили актуална информация в интересуващи ги области	%	Базисен показател - 100 х. млади хора	+10%
*Форуми за обсъждане на актуални теми от политиката за младежта	брой	х	2
*Наблюдение и контрол на финансирани проекти по национални и европейски програми администрирани от НЦЕМПИ	брой	х	30
II. БГ Младеж			
*Доклад за младежта	брой	х	1
*Създадени бази данни в областта на младежката политика	брой	х	3
*Социологическо проучване и анализ на състоянието на младежта в страната	брой	х	1
*Обмен на добри практики с международни партньори	брой	х	2
*Участие за синхронизиране на националното законодателство с актовете на ЕС и Съвета на Европа	брой	х	8
III. Национална програма за младежта 2011-2015			
*Финансирани проекти	брой	х	30
*Наблюдение и контрол на финансирани проекти	брой	х	45
*Обучения на експерти и специалисти, предоставящи мл. услуги	брой	х	3
*Национални форуми	брой	х	2
*% на увеличаване на млади хора, ползващи услугите	%	х	+10%
IV. Програма „Младежта в действие 2007 - 2013“			
*Провеждане на кампании, свързани с програмата	брой	16	18
*Провеждане на обучения и тренинги	брой	40	42
*Наблюдения и контрол на проекти	брой	120	150
*Провеждане на годишен оценъчен форум за програмата	брой	1	1
V. Информационна мрежа „Евродеск“			
*Евродеск точки	брой	30	31
*Работни срещи и обучения - Повишаване активността на евродеск мрежата	брой	2	2
*Наблюдение и контрол на Евродеск регионални представители	брой	20	15

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 15: „Младите в действие”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	5 135 899	1 836 661
<i>от тях за:</i>		
Персонал	686 271	776 995
Издръжка	4 449 628	1 059 666
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	800 000	4 105 000
<i>от тях за:</i>		
Персонал		
Издръжка		
Стипендии		
Субсидии	0	3 305 000
Членски внос		
Капиталови разходи	800 000	800 000
Общо разходи (I + II)	5 935 899	5 941 661

Ведомствените разходи включват разходите на МОМН, НЦЕМПИ и Националния студентски дом по предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи включват субсидии за организации с нестопанска цел за изпълнение на дейности по Националната програма за младежта и разходи за проектно финансиране по програма „Младежта в действие 2007 – 2013“ на ЕК.

ПРОГРАМА № 16 „Администрация”

Цели на програмата

Дейностите отнесени в програмата подпомагат предоставянето на продуктите/услугите за постигането на заложените цели във всички области на политиките на МОМН.

Дейности по програмата

- процесуално представителство на министерството пред съдилищата;
- изготвяне проекти на договори и становища по законосъобразността на договори;
- вътрешен одит на структурите, програмите, дейностите и процеси в министерството;
- изпълнение на дейностите по разработване на проектите на годишния бюджет на министерството и бюджетите на ВРБК; отчитане изпълнението на бюджета;
- счетоводно отчитане, изготвяне на периодични оборотни ведомости, подготовка на годишния баланс, счетоводно и касово обслужване на структурните звена;
- анализ на потребностите, планиране и осъществяване на обучението на персонала;
- организиране и провеждане на конкурси за назначаване на държавни служители;
- деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки;
- програмно и техническо осигуряване на компютърната техника;

- ведомствена охрана и пропускателен режим;
- материално-техническо снабдяване;
- административно обслужване на юридически и физически лица;
- протоколната дейност на министерството.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

Програма 16: „Администрация”	ЗДБРБ 2011 г.	ЗДБРБ 2012 г.
Разходи по програмата	(лева)	(лева)
I.Общо ведомствени разходи	5 450 611	5 298 810
<i>от тях за:</i>		
Персонал	3 129 200	3 370 841
Издръжка	2 321 411	1 927 969
Капиталови разходи		
II.Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0
Общо разходи (I + II)	5 450 611	5 298 810